The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS. Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada. Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239. United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470. Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
SATURDY, SEPTEMBER 1, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 69. SESTDIEN, 1962. GADA 1. SEPTEMBRĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS. Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001. Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470. Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

A. Vilks

VANAGIEM SALIDOJOT

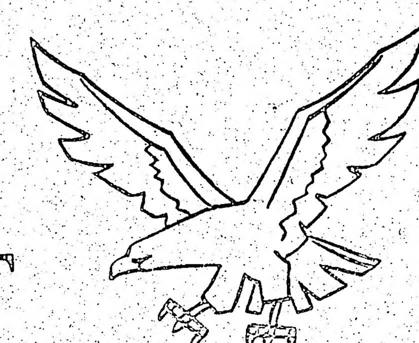

Vienalga, cik liela un savos mērķos specifiska organizācija, kas izaugusi svešumā un savai darbībai apvienojusi dalībniekus ar kopīgām interesēm, tā tomēr, vairāk vai mazāk, darbojas arī Latvijas brīvības, tautas saglabāšanas un pastāvēšanas virzienā. Katrā šajā darbīgo trimdinieku šūnā mēs varam ieraudzīt kaut ko tādu, kas piesaistīts kopīgam mērķim, kas met pa spožai liesmiņai lielajā ugunskurā, jo ikviens mēs zinām savas lielākās un arī neapklusināmās ilgas un gruzdošās cerības, kaut reizi atkal atgriezties lizdā, kas vīta Latvijas zemē.

Šķiet, par vienotāju devīzi visām organizācijām varam uzskatīt to, kuras garā veidojas mūsu jaunatne — pasaules tālēs augsim Latvijai! Cēls, skaists un dziļi savai tautai piesaistīts solījums! Tajā ietverta i tava i mana dzīve un darbošanās Latvijas mērķu virzienā, par cik šai aktīvitātei noskaņota sirds un materiālie devumi, bez kuriem mēs nevaram cīņā pastāvēt.

Daudzām no šīm trimdas organizācijām to pamati iesniedzas Latvijas brīvvalsts laikā un tās pastāv un darbojas svešumā, turpinot aktīvitātes fiksēto statūtu un tajos noteiktā gara virzienā. Bet svešumā ir izaugušas gluži jaunas un rosībā slavējamas cīnītājas, kur bieži noteicējs nav tikai statūta pants, bet gan vienojošs un cildens gars un apņēmības lielums pašu dalībnieku sirdīs un ideālismā.

Gaisos vēl nebija izkūpējis 2. pasaules kaŗa nāvīgais sērs un dūmaka, kad fiziski noniecinātos un pazemotos apstākļos dzima Daugavas Vanagu organizācija. Diezin, vai jebkādai citai organizācijai tās noteikumu ievadā likti vārdi, ka par šīs organizācijas biedru var būt ikviens, **KAS GODDEVĪGI ATZĪST PAR LATVIJU NESTO UPURI.** Tātad viens no priekšnoteikumiem, kas pildāms katram šīs organizācijas biedram, vienalga, vai tas būtu bijušais Latvijas brīvības laikmeta karavīrs, leģionārs, vecais latviešu strēlnieks vai tāds, kas Latviju zina tikai pēc vēstures grāmatām.

Kam šīs goddevības nav, tam nevar būt vieta Daugavas Vanagu rindās.

Ar to uzsvērts, ka Daugavas Vanagu organizācija savā gara stiprumā top pārāka Latvijas mērķu virzienā. Vēl jo vairāk tādēļ, ka tai pamatus likuši un to pacēluši tagadējā pozicijā paši karavīri — latviešu leģionāri.

Vīri, kas drosmīgāk par citiem izpratuši Latvijas likteni un ar savas tēvuzemes vārdu sirdī metušies nevienmērīgajā cīņā. Lieki būtu atkārtot šīs organizācijas vēsturisko gājienu — vai būs kāds, kas to nezinātu? Bet no šīs bijušo cīnītāju vienības, kaujas laukā kaltā un gūstekņu nometnēs izaugušā biedriskuma tapusi organizācija tādā garā un izskatā, kādu to skatam šodien. Pārskatīt tās darbības līnijas un sasniegumus pastāvēšanas laikā ir pašas organizācijas uzdevums un kompetence, lai uz āreni viestu to lielumu un ieceres, kas realizējies pagājušajā aktīvitātes posmā.

Šim nolūkam Daugavas Vanagu salidojumi, kur vecajā cīņu laika draudzībā satikties, daloties domās un vēlmēs ar tiem, kas organizācijā iekļāvušies, nebūdami cīnītāji vai leģionāru laikmeta karotāji. Tā ir auglīga un svētīga satikšanās un pašizvērtēšanās. Tā spēj atklāt pamanītus vājumus un vairot spēku darbībai nākotnē. Tā spēj daudz ko izlīdzināt, labot un saliedēt, kas, varbūt, līdz šim pagājis secen.

Laikmets un apstākļi dažkārt liek mums pārdomāt pagātni un cirst jaunas stigas nākotnes darba laukā, lai panāktu vēl lielāku viengabalainību, sadarbību, savstarpēju cieņu kā atsevišķu biedru, tā organizāciju starpā. Guvumi pozitīvā plāksnē izceļas visā Daugavas Vanagu organizācijas darbā. Bet tas, kas vēl uznirst un liekas nesasniegts, ir mazākumā. Ar vaļsirdību runājot, arī tas ir likvidējams, ja vien mums pašiem būs drosme atklāt savas vainas un nepilnības, savai organizācijai un līdzbiedriem pateikt un atzīt savas kļūdas. Mums nav, un diezin, vai arī visā pasaulē pastāv kāda ideāltipa organizācija vai biedrība, kuras visi locekļi ir vienādi vērtējami organizācijas statūtu un tās gara priekšā. Katra organizācija ir dažādu individu komplekss, kuru uzskati galvenos virzienos gan saskaņojas, bet nianses pastāv. Taču mūsu cenšanās virzīta uz to, lai tuvāki nokļūtu šim ideāltipam.

Vai nebūtu pienācis brīdis kādam svētīgam un veselīgam izlīdzinājumam, kuŗu mums diktē pagātne un kuŗa mēs alkstam un vēlamies, raugoties no latviešu karavīru cīņu perspektīvas? Vai šīs cīņas nav tagad sākušās vienā kopīgā un vienotā spožumā — Latvijas brīvības labā? Kritušo strēlnieku kaudzes Nāves salā, Latvijas atbrīvošanas cīņu izkliestie upuri pa visu Latvijas zemi, kur dega šīs cīņas, latviešu leģionāru milzīgais upuru devums 2. pasaules kaŗa laikā — vai visas šīs asinis nav lijušas un sirdis rimušas pukstēt LATVIJAS brīvības labā? Domājot, apcerot vai runājot par cīņām Latvijas dēļ, mēs nevaram un morāliski nedrīkstam nemināt visus šos cīnītājus, vienalga, kādā laikmetā tie deguši un sadeguši.

Vai būtu vietā kāda separēšanās kā visā trimdinieku saimē, tā Daugavas Vanagu organizācijas biedru uzskatos par šo treju cīņu nozīmi, svarīgumu un vērtību? Kaut šāda separēšanās nav vērojama lielā mērogā, tad tāda tomēr pastāv. Kamdēļ? Kamdēļ gan svešajā zemē gaisos kāpj pieminekļi tiem pašiem, nereti noniecinātiem veciem latviešu strēlniekiem? Ja viņu cīņām nebūtu jēgas un viņu nestie upuri un brūces būtu apsmejamas un nicināmas, tad latviešu draudzes un sabiedriskās organizācijas nekertos pie šo cīnītāju darbu iemūžināšanas akmens zīmēs, ko laiks tik drīzi nespēj samaitāt. Tas būtu jāiegaumē visiem tiem, kas ar aizmiglotām acīm skatās pagātnē un grib tur atrast neatrodamo.

Kādreiz no Zviedrijas krasta līdz mums lidoja vēstis, no latviešu sarkano kolaborantu mutēm nākdamas, kas noniecināja leģionārus un viņu mobilizēto vai brīvprātīgo vajadzību cīņām uz Latvijas zemes 2. pasaules kaŗa laikā. Šie nihilisti gan paši piemirsuši, ka viņi aiz leģionāru mugurām varēja izkļūt brīvībā, jo Kurzemes krasts spēja ilgi noturēties tikai tamdēļ, ka to aizstāvju kodolā bija latviešu karavīri.

Un beidzot — daudzi latviešu karotāji sevī apvieno visus trīs cīņu laikmetus, sākot ar strēlniekiem un beidzot ar leģionāriem. Kā gan šādā cīnītājā varam sadalīt padarīto kategorijās, pēc svarīguma? Un tieši šāds cīnītājs prasa, lai reiz pienāktu izlīdzinājuma brīdis mūsu atšķaidītos uzskatos par cīņu un cīnītāju svarīgumu un ka goddevība pienākas visiem. Tad no mūsu vidus ēnā, ar kauna sārtumu sejā, noies tie, kas vēl šodien nicina vienu, bet slavas pjedestālā paceļ citu, stūrgalvīgi noliedzot to, ka visi mūsu cīnītāji riskējuši ar savām dzīvībām un asinīm vienas un tās pašas brīvības — Latvijas brīvības — labā.

Daugavas Vanagiem salidojot, kas savas darbības pamatakmeņos likuši kareivisko biedriskumu un savstarpējo cieņu visā Latvijas cīnītāju saimē, ar gala mērķi — Latvijas brīvības atgūšanas un latviešu tautas daļas saglabāšanu svešos vējos, lai atceramies, ka zvans sirmajā Māras baznīcā aicināja mūs visus kopā Dieva pielūgsmei un goddevībai karavīru asins upuriem, kā veços strēlniekus pieminot, tā kalpakiešu un ziemeļnieku darbu suminot, un svešumā, tā dievnamos pulcējoties, mēs ik pavasari atveram pateicīgu sirdi un apbrīnošanu mūsu leģionāru devumam. Toreiz mēs lūdzām vienu un to pašu svētību, vienu un to pašu Dievu. Mums nav nekāda morāla pamata vai tiesība tagad to sašķirot vai noliegt, kad visi savu iespēju un gribas robežās stāvam to pašu nolūku un gala mērķu priekšā, kāds bija visiem mūsu cīnītājiem.

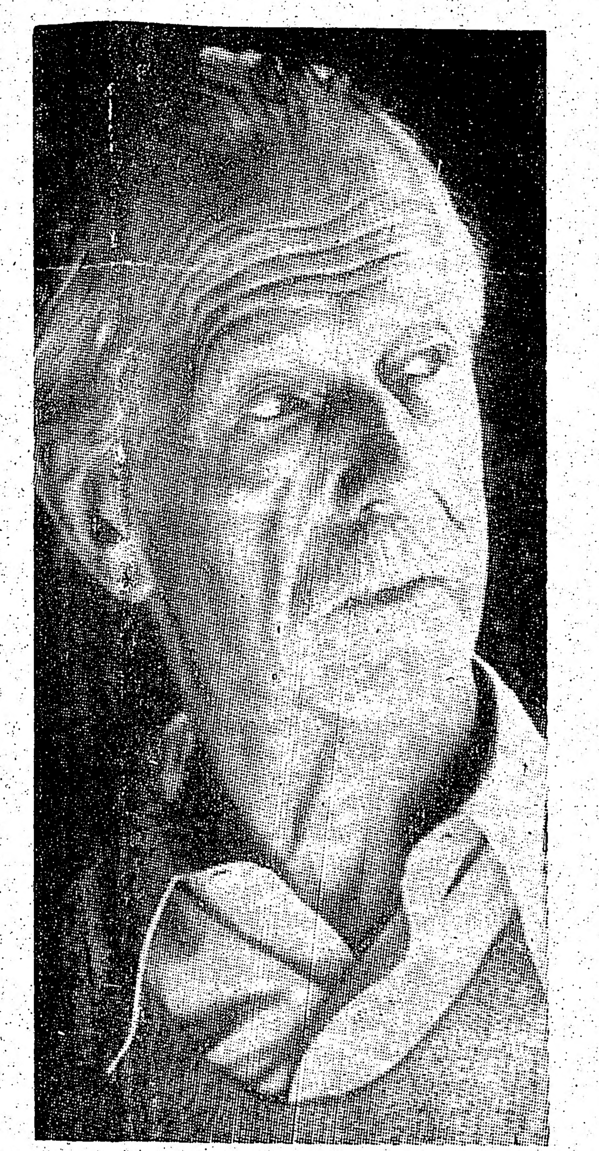

Prof. V. Burkēvics

ATVADU VĀRDI
Jānim Jaunsudrabiņam

28. augusta rītā Vāczemes slimnīcā pukstēt stājusi ievērojama latviešu rakstnieka sirds. Aizsaules ceļos aizgājis Jānis Jaunsudrabiņš.

Mūsu kultūras darbinieku rindas nāves nežēlīgā roka šogad skārusi visai smagi.

Tagad no mūsu vidus izrauts Jānis Jaunsudrabiņš. Sirmais rakstnieks, kuŗu ne bez pamata varam uzskatīt par vienu no visiemīļotākiem tautas burtniekiem, ir atstājis tautai bagātu mantojumu.

Es nepakavēšos viņa ražīgā mūža un darbu vērtēšanā. Tas lai paliek rakstnieku ziņā. Varbūt, ka šāds vērtējums var pat izpalikt, jo Jāni Jaunsudrabiņu jau kopš gadiem ir vērtējusi un par savu atzinusi visa latviešu tauta. Viņš ir bijis mūsu tautas gara milzis. Tik tuvs savai tautai kā reti kāds cits.

Jānis Jaunsudrabiņš bija ne vien Dieva svētīts kultūras darbinieks, bet arī īstens latvietis — aicinātājs, cīnītājs, kalpotājs savai tautai.

Šī paša laikraksta slejās, pieminot Jaunsudrabiņa 85. dzimšanas dienu, mēs varējām lasīt viņa veltījumu jaunatnei un arī katram tautietim, kur arī šodien būtu viņa mājas.

Manā uztverē šis īsais aicinājums — Piemini Latviju — skopos vārdos izteic J. Jaunsudrabiņa ticību un pārliecību latv. tautas sūtībai. Šis raksts ir spēka avots, kuŗā veldzēties var dzīves cīņā pagurušais, kuŗā ticību smelties var šaubu pārņemtais.

Pieminēsim Latviju. Pieminēsm to tā, kā mūsu tēvu zemi pieminēt aicinājis cildenais azgājējs.

Pieminot Latviju, mēs vienmēr pieminēsim arī Jāni Jaunsudrabiņu, jo viņš bija, ir un būs daļa no mūsu mīlētās tēvu tēvu zemes, mīļās Latvijas.

Krāšņa ziedu vainaga vietā lai aizgājēja kapu rotā vainags, kas nekad nenovīst — mīlestības vainags. To mēs noliekam uz Jāņa Jaunsudrabiņa kapu kopiņas.

Padomju Savieniba infiltrē Kubu

Komūnisma briesmas Dienvidamērikai. Četri lielie runās Berlīnes jautājumā. Kanada gatavojas aktīvai dalībai Apvienoto Nāciju pilnsapulcē. Atomieroču mēģinājumi turpināsies. Ben Bella bēg uz Orānu.

Kopš komūnisma ieviešanās Kubā Gvatemala bija vienīgā valsts Dienvidamerikā, kas piecdesmito gadu laikā cieta no sarkano diktatūras.

Tas, kas komūnistiem neizdevās Gvatemalā, viņiem izdevās Kubā. Un viena izdošanās, protams, nav samierināšanās pazīme.

Kopš Otrā pasaules kaŗa beigām un viņu panākumiem Austrumeiropā komūnisti territoriāli, nav absolūti nekā guvuši. Rietumeiropa ir tā nostabilizējusies, ka tur komūnisti var arī nemēģināt. Par tādām pasaules daļām kā Ziemeļameriku un Austrāliju vispār nav ko runāt. Āzija ir Ķīnas darīšana. Maocetungs nav guvis absolūti neko.

No komūnistu viedokļa raugoties, Dienvidamerika ir zem jautājuma zīmes. Viņi tur gribētu iefiltrēties, bet līdz šim viņiem tas nav izdevies. Citiem vārdiem, kā to mūsu laikraksta līdzstrādniekam izteicies kāds Argentīnas diplomāts, komūnisti ir iefiltrējuši vienīgi savu propagandu. Viņu ideoloģija ir gandrīz sveša, viņu solījumi nepazīstami un Maskava daudz par tālu, lai uz to balstītu cerības nākotnei.

Ekspansijas ziņā Chruščevam nav veicies. Padomju Savienības robežas nav palielinājušās. Viņa talanti nav nesuši augļus, bet palikuši ierakti zemē!

Acumirkli Dienvidamerika liekas komūnisma auglīgākā zeme. Politisku domstarpību un saimnieciskas nabadzības joslā Kremļa algotņi gūst vislielākos panākumus. Tādēļ nav jābrīnas, ja izvēlētas tādas zemes kā Meksika, Venecuēla, Bolivija un Peru.

Tādēļ nav jābrīnas, ja komūnisti par savu infiltrācijas sākuma centru izraudzījuši Kastro Kubu.

Kuba vairs nav tikai kāds tālu saulē izveidots komūnistu satelīts. Padomju Savienības atbalstā Kastro Kuba tagad tiek izbūvēta par vispamatīgāko komūnistu bazi latīņu Amerikā — un sākuma centru tālākiem gājieniem.

Padomju bloka techniķu skaits Kubā tagad jārēķina tūkstošos. Ieroču un kaŗa materiālu pietiek ilgam laikam. Biedram Kastro trūkst vienīgi drosmes sākt kaŗu Dienvidamerikā. Tiklīdz viņš to sāks, Amerikas valstu organizācija, ar Sav. Valstīm priekšgalā likvidēs kā viņu pašu, tā visu Kubas komūnismu.

SAGAIDA BERLĪNES SARUNAS

Starpgadījumi pie Austrumberlīnes kauna sienas un līdz ar to radītais saspīlējums izraisījis spekulācijas, ka jau tuvākā laikā četri lielie sāks runāt par agrākās Vācijas galvaspilētas stāvokļa nostabilizēšanu.

Pēdējo nedēļu starpgadījumi pie Austrumberlīnes mūŗiem radījuši tādu sašutumu, ka par attieksmju uzlabošanu runā kā Rietumvācija, tā visi sabiedrotie.

Berlīnes sienai nav nekādas nākotnes. Ar savām pēdējām slepkavībām komūnistu policija tā sakaitinājusi rietumniekus, ka pret sienu vairs nav nekāda respekta. Tikai naids. Un pret to Austrumvācijas komūnisti nevar pastāvēt.

SARUNĀM NAV NĀKOTNES

Tāpat kā atbruņošanās jautājumā tā arī Berlīnes sienas vai atomieroču mēģinājumu pārtraukšanas jautājumā ar komū-

(Pārnesums no 1. lpp.)

Gaidu un skautu lielo nometni Latvija ievadot!

„Arī šodien Latvijas nometnē mēs dzīvojam visos Latvijas apgabalos un pilsētās, kas mūs cieši saista ar šo zemi," uzrunājot 26. augustā pirms nometnes atklāšanas vairāk kā 400 gaidas, skautus, viņu vadītājus un vairāk kā 100 viesu lielajā nometnes laukumā, teica skautu pilnvarnieku padomes pr-dis, vad. V. Klētnieks. Viņš paziņoja, ka atjaunota Latvijas skautu pr-ka sakta, kāda bijusi Latvijas skautu priekšniekiem viņu amata izpildīšanā. Klētnieks jauno saktu pasniedza latviešu skautu priekšniekam vad. A. Grigoram.

Nometni atklāja Sav. Valstu jendas pr-ks ,vad. A. Artmanis. Mastos uzvijās kā pirmais Sav. Valstu karogs, kuŗam abās pusēs, Dievs, svētī Latviju dziedot, brīvi plīvoja Latvijas sarkanbaltsarkanie karogi. Pēc amerikāņu skautu pr-ka apsveikuma, brāļus - skautus un māsas - gaidas sveicināja Kanadas jendu pārstāve vad. M. Vilka.

Svinīgā nometnes atklāšanas brīža viesu vidū redzējām ALA's centrālās valdes pārstāvi L. Bērziņu, Detroitas latviešu kluba pr-ku S. Rudzīti, studenti Maiju Šildi no Vācijas, vietējo Kalamazū organizāciju un draudžu pr-kus un citus tālus un tuvus gaidu

(Nobeigums 4. lpp.)

„Latvijas" nometni atklājot, godināja skautu priekšnieku A. Grigoru.

1963. gadā no 30. augusta līdz 2. septembrim tautieši pulcēsies
III ASV VISPĀRĒJOS DZIESMU SVĒTKOS - KLIVLENDĀ.

LATVIJA

Nr. 69. SESTDIEN, 1962. GADA 1. SEPTEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta zīpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

BRĪVĀS PASAULES MUĻĶOŠANA

Nupat ASV valsts departaments iestājies par komūnistu literātūru, ar kuŗu pārpludina Ameriku par ASV nodokļu maksātāju naudu. Ierēdņu motivācija ir, ka arī Amerika sūta uz Krieviju pasta sūtījumus, un ka aizliedzot komūnistu propagandu, šie vārti varētu aizvērties. Protams, šāda loģika var pārliecināt tikai apstākļu nepazinējus. Komūnistu literātūra līdz adresātam aiziet, bet ASV žurnāli un avīzes — nē. Tās nonāk Sujuzu- tij noliktavās kā makulātūra un boļševikiem vēl dod ienākumus.

Daudz runāts par kultūrālo apmaiņu. Par to ir dažādos ieskatos, bet katrā zinā krievu iestāžu apmeklētājus ASV neviens nepratina. Maskavā turpretim krievu studenti, kuŗi šādas iestādes apmeklējuši, pie izejas aizturēti, ilgi pratināti. Daži ar varu vilkti pa koridoriem, tā kā tiem nokritušas kurpes. Izstāžu darbiniekiem pamatīgi izsekots.

Interesanta padomju chronikas kino teātros. Te dažkārt puse no filmas veltīta amerikāņu imperiālistiem un kara kūdītājiem. Labs piemērs — filma rāda kādu amerikāņu 32 stāvu īres namo, bet no sētas puses. Paskaidro ,ka dzīvokļu īres maksas dārgas un sastāda trešo daļu no strādnieka algas. Padomju cilvēka īres maksa turpretim ir tikai niecīgs procents no viņa algas. Amerikāņu īres nama sētas pusē no 32. stāva lejup ved dzelzs uguns aizsardzības kāpnes. Tas tāpēc, ka mantkārīgie kapitālisti mājas laiku pa laikam nodedzinot, lai iekasētu apdrošināšanas maksas. Nabaga iedzīvotājiem tad pa kāpnēm jāglābjot dzīvības. Piemetināts, ka padomju dzīvokļu namiem šādu kāpņu nav. Un arī nevajagot.

Protams, ka amerikāņu un citu zemju tūristus sagaida, izvadā un aizvada pēc pavisam noteikta plāna un grafikas. Ierodoties, tūristu stacijā sagaida taksometrs ar pavadoni. Aizved uz hoteli. Hotelī par apm. $ 25.- dienā izsniedz pārtikas kuponus. Protams, ēst var tikai tais pašās viesnīcās. Tālāk — tūristiem liek priekšā apskatīt redzamākās vietas Maskavā, kā Ļeņina mauzoleju, Kremli, metro u. c., kur atkal visur to vadā un paskaidrojumus sniedz gīds. Tādam tūristam nav iespēju redzēt citas vietas, kā tikai tās, kuŗas tam rāda. Tulks, protams, ja tūrists valodu neprot, tulko kā „vajaga".Nikitas propagandas mašīnai. Smieklīgi, ka šī acīmredzamā muļķošana dažiem neinformētiem tūristiem tāda neizliekas. Kāds ASV mācītājs, kuŗš 2 nedēļas bijis Padomijā un kuŗš pēc tam draudzes locekļiem un citiem referēja par šo zemi kā eksperts, jo „viņš taču tur pats bijis", uz jautājumu vai prot krieviski, atbildējis ar nē. Bet tas nemaz nav bijis vajadzīgs, jo laipnā tūristu aģentūra tam piekomandējusi labu un izpalīdzīgu tulku, kuŗš visu lieliski iztulkojis!

Pasādu politika, kādu komūnisms pielietojis kopš paša sākuma, ir un paliks tikai Potjomkina sādža. Teorētiski, republikas var no Padomju Savienības arī izstāties. Sādu izstāšanos prasīt nesen mēģinājusi kāda igauņu komūnistu grupa. Visi arestēti un nosūtīti uz Sibiriju. Arī igauņu lielā drosme šai melu un viltus pasaulē nebija līdzējusi. Apgalvojums, ka visiem izglītība pieejama, arī ir meli. Vispirms jau studentam jābūt komjaunietim, lai varētu studēt. Tiklīdz kaut kāda iemesla dēļ viņš komjaunatnē vairs nav, studijas jāpārtrauc un visa šī jaunā cilvēka turpmākā dzīve izpostīta. Tā kāda komjauniešu grupa vasaras brīvlaikā nosūtīta lauku darbos uz kolchozu. Kaut jauniešiem vecāki sūtījuši pārtiku, arī ar visu to jaunieši bijuši pusbadā. Izmisuma dzīti, viņi uzsākuši streiku. Protams, tūdaļ kolchozu ielenkuši policisti un visi arestēti. Barveļi nosūtīti uz Sibiriju, pārējie — izslēgti no komjaunatnes un līdz ar to — no skolas.

Saka, ka patiesība esot stiprāka par meliem .Darīsim arī mēs katrs, ko spējam, lai pasaule zinātu patiesību.

Meteors

A. Indriksons, atv. v-ltn., LKOK, bij. Kurzemes divīzijas štāba sevišķu uzdevumu virsnieks

Trispadsmitais kājnieku pulks

II

Kopējiem spēkiem pretinieku sasita. Tas atkāpās, atstādams vairākus kritušos. Mūsu cīnītāji kaujā bija ieguvuši 6 ložmetējus un lielgabalu, ko nodeva kopā ar gūstekņiem Jelgavas pulka virsniekam, lai no Siliņu stacijas aizvestu uz Jēkabpili. Vēlāk panākumus pierakstīja Jelgavas pulkam.

Tanī pašā dienā dežūrēju divizijas štābā un vēlu vakarā man paziņoja, ka no Krustpils atvesti vairāki Bermonta gūstekņi, no kuŗiem viens smagi ievainots. Viņš bija mēģinājis bēgt pārvēšanas laikā.

Gūstekņi bija jauni puiši, un uz manu jautājumu, no kuŗienes atklīduši, viens no viņiem atbildēja lejas vācu izloksnē — esam no Ķelnes. Jautāju, ko tie meklē šinī, viņiem svešajā zemē, man atbildēja:

„Mums teica, ka būšot viegla karošana pret komūnistiem un solīja maksāt algu — 12 markas dienā."

Ievainoto nosūtīju pie Dr. Jankaya, lai sniegtu palīdzību, un visus pārējos gūstekņus nodevu komandantam, lai nosūta uz Rīgu.

Svētdien, 19. oktobrī divizijas štābā Pļaviņās ieradās virspavēlnieks Balodis, kas pirms trim dienām, t. i., 16. oktobrī bija iecelts jaunā amatā, ar savu štāba priekšnieku Laimiņu. Pa ceļam viņi bija apstājušies Jaunjelgavā, kur plosijās izšķirošās cīņas ar uzbrucējiem — Jena spēkiem.

No Pļaviņām devāmies frontes apmeklējumā, kur piedalījās vēl Balodis, Laimiņš, Puriņš, Tone. Balodis apspriedās ar Ventspils un Jelgavas pulku komandieriem un Landesvēra štāba priekšnieku.

11. novembrī jau atbrīvota bija Rīgas Pārdaugava. Sakautais pretinieks atkāpās Jelgavas virzienā. Otrā dienā Landesvēra sakaru virsnieks Kaizerlings bija Rīgas Landesvēra komandierim nosūtījis telegrammu, kuŗā viņš Landesvēru apsveica ar Latvijas armijas spidošo uzvaru un izteica pārliecību, ka Landesvērs tāpat pildīs savus pienākumus pret dzimteni. Mēs šo telegrammu sapratām kā norādījumu Taubem, lai viņš izbeidz spēlīti ar Bermontu.

Uzsākot mūsu pretuzbrukumu no Jaunjelgavas rajona, Hasmaņa grupa 17. novembrī kopā ar Valmieras pulka daļām ieņēma Bausku un pēc tam turpināja pretinieku vajāt pāri Lietuvas robežai.

21. novembrī, pārvarot ienaidnieka izmisuma pilno un nikno pretošanos, mūsu armija ieņēma Jelgavu.

Svētdien, 23. novembrī, kopā ar Kurzemes divizijas komandieri Puriņu ieradāmies Jelgavā, kur mūs sagaidīja Hasmanis. Viņš ziņoja par savas grupas uzbrukuma gaitām un panākumiem. Viena viņa priekšnodaļa bija pārsteigusi bēgošos Bermonta valdības locekļus. Pie viena nošautā — Bērendta (?) — manītām karaviri bija atraduši saini ar rakstiem un dokumentiem. Šo saini Hasmanis nodeva man. Kad atgriezāmies Pļaviņās, pārbaudiju rakstus un viņu starpā atradu 5—6 atšifrētas telegrammas, ar kuŗām bija apmainījušies Bermonts un Taube. Atradu arī nošautā dienas grāmatu, kur vairākās vietās bija minēts arī Landesvērs. Salīdzinot atšifrēto telegrammu šifru ar atzīmēm mūsu sakaru nodaļas radio - telegrafa dienas grāmatā, atradu, ka telegrammas ir raidītas Bermonta uzbrukuma sākumā starp 8. un 15. oktobri. Telegrammās Bermonts prasīja, lai Taube ar Landesvēru nekavējoties uzsāk aktīvu darbību pret Latvijas karaspēku. Taubes atbildes bija nenoteiktas un ļoti piesardzīgas. Viņš nedeva nekādu solījumu, bet norādīja, ka jānodrošina Pļaviņas, Jēkabpils un Krustpils un jāpiegādā smagie lielgabali. Telegrammas un izrakstus no dienas grāmatas es pārrakstīju sev. Nākošā dienā Virspavēlnieka štāba priekšnieks Radziņš pieprasīja, lai viņam steidzoši piegādā iegūtos rakstus. Biju pārsteigts, ka par rakstiem jau ir zināms Virspavēlnieka štābā. Ar to nebija izslēgts, ka arī Taubem tas jau ir zināms. Otrā dienā aizbraucu uz Rīgu un rakstus nodevu Radziņam, informējot viņu par to saturu. Teicu, ka Taube ir uzturējis sakarus ar ienaidnieku, kas kaŗa laikā ir smags noziegums. Radziņš atbildēja, ka viņš pats visu izlasīšot.

Drīz pēc atgriešanās Pļaviņās saņēmu rīkojumu nogādāt Taubi ivrspavēlnieka ricībā. Uzdevums bija ļoti nepatīkams, un es pārdomāju, kādu izturēšanos varu no viņa sagaidīt.

26./27. novembrī aizbraucu uz Trepi un nogāju uz Oberštābu. Kad jautāju pēc Taubes, man atbildēja, ka viņš esot aizbraucis ārstēties. Par to pārliecinājos, kad iegāju viņa istabā un atradu to atstātu. Divīzijas štābā mēs nezinājām, ka Taube bija griezies valdības iestādēs pēc atļaujas izceļot uz ārzemēm. Kad viņam to liedza, viņš bija patvarīgi atstājis Latviju. Viņa vietā nāca vītn. V. Rādens — Jelgavas Landesvēra rotas formētājs. Saprašanās ar vītn. Rādenu bija laba.

1920. gada 21. janvārī Latgalē turpinājās mūsu uzbrukums, lai ieņemtu Rēzekni. Ventspils pulkam bija jāuzbrūk frontāli un jāapiet pilsēta no ziemeļiem. Landesvēram bija jāuzbrūk dienvidos no Rēzeknes un jāpārrauj Rēzeknes - Ludzas dzelzceļš. Straujā uzbrukumā Landesvērs sasniedza norādītos mērķus un ar otro — Hāna grupu no dienvidu - austrumiem plkst. 8 no rīta ieņēma arī Rēzekni. Pārvarot niknu pretinieka aizstāvēšanos, Ventspils pulks ienāca Rēzeknē plkst. 10. Kad Divīzijas štābā Prēļos saņēmām pārsteidzošo ziņojumu, ka Rēzekni ieņēmis Landesvērs, Divīzijas komandieris Puriņš kļuva nikns un lamāja vāciešus, ka tie līduši, kur viņiem nav bijis pavēlēts, ar ko atņēmuši uzvaras laurus Ventspils pulkam, ko viņš bija komandējis un ko viņš uzskatīja par savu pulku. Štāba darbinieki ar prieku saņēma ziņojumu par gūto uzvaru. Es vēl pateicu, ka vācieši tomēr ir malači. Mani vārdi vēl vairāk sakaitināja komandieri. Pēc tam Puriņš uzdeva štāba priekšniekam Tonem, lai ziņojumā Virspavēlnieka štābam raksta, ka Ventspils pulks ieņēmis Rēzekni. Tone atteicās parakstīt šādu ziņojumu un to parakstīja Puriņš pats. Kad Rīgā noskaidrojās patiesie apstākļi, Puriņš saņēma no virspavēlnieka rājienu. Viņam bija sniegtais ziņojums jāatsauc.

(Noteikums sekos).

TĀ IET OKUPĒTĀ LATVIJĀ

KOLCHOZA PIENU SALEJ PERSONĪGAJĀS KANNĀS

„Dzērves novietnē par lopkopi strādā Lidija Dubova, bet govis gana un pienu uz krejotavu ved viņas māsas. Viņas kopā te rikojas kā pa savu kabatu," — tā Cīņai vēstulē rakstījuši Valkas rajona kolchoza Gaisma kolchoznieki, kuŗiem apriebies noskatīties uz okupantu sugas ļaužu nekaunīgo zagšanas kāri. Piebilsts arī, ka pats Dubovs kolchozā nepērn, ne šogad, nenostrādājis nevienu dienu. Piemājas zemē viņš audzējot agros kartupeļus un pārdodot par spekulatīvām cenām. Agrāk ar Dubovu Dzērvju farmā nevarējusi sadzīvot neviena slaucēja, bet tagadējā — Maiga Mežule turoties. Kolchozniekus vēstulē teikts: „Bet laikam jau tāpēc, ka abas ir labas strādnieces. Tikai ne kolchoza, bet savā labā." Farmā izslaukumi esot ļoti zemi: Dubova pirmajā pusgadā no govs izslaukusi 792 kg piena, bet Mežule — 661 kg. Tanī pašā laikā Dubova no savas personiskās gotiņas krejotavā jūnijā vien nodevusi 600,6 kg piena, bet Mežule 683,4 kg. t. i. vienā mēnesī tik daudz cik no kolchoza govs pusgadā. „Kur tad vēl piena patēriņš privātajās ģimenēs? — vēstulē izsaucas kolchoznieki, kuŗi nespēj izprast krievu ceļus uz komūnismu. Norādīts arī, ka Dzērvju farmu pārzina kāda Anna Tvernoviča — arī no iebraucēju sugas.

JĀSTRĀDĀ PUSTUMSĀ BEZ SMĒĶĒŠANAS BRĪŽIEM

Okupētās Latvijas latviešu komūnistu rakstnieki — diletanti, aprakstot pirmsokupācijas laika strādnieku, parasti tēlo, kā tie ar smēķēšanas pauzēm lūkojuši saīsināt tiešo darba laiku — tā pretojoties izmantošanai. Tā laika strādnieki ieradušies darbā tieši noteiktā laikā un gaidījuši uz meistariem un darba vadītājiem, kuŗi parasti ieradušies krietni pēc darba sākuma. Arī tā saīsināts darba laiks.

Bet, lūk, strādnieki to lasa un salīdzina, kā ir tagad. Tagad smēķēšana ir nāves grēks, par ko draud sabiedriskās tiesas sods. Bet tas nav viss. Strādniekiem darbā jāierodas jau krietni agrāk, lai noteiktajā laikā darbu sāktu ar pilnu jaudu. Padomju Jaunatne 7 augusta numurā sodās, ka, lūk, Daugavpils elektroinstrumentu rūpnīcas meistari, brigādieri, noliktavu pārziņi darbā ierodoties tik tikko laikā un maiņa darbu varot sākt tikai pēc 20-30 minūtēm. Tas esot darba disciplīnas pārkāpums, darba laika zudums. Tanī pašā rakstā teikts, ka rūpnīcā pie darba galdiem noliegta dienas apgaismošana, jo tā varot ietaupīt elektrisko enerģiju. Ka ar to bojā strādnieku redzi, tas krievu kungus, lūk, neinteresē. Var paredzēt, ka noliegs iespiest laķētāju sacerējumus ar kapitālismu graujošiem stāstījumiem par smēķēšanas starpbrīžiem, par darba lēno vilkšanu — toreiz,kad nekomandēja krievu kungi, jo šie stāstījumi ir bīstami.

OKUPANTI APĒDUŠI LATVIJAS ŪDEŅU ZIVIS

Tā pati PJ citā rakstā ziņo, ka, lūk, okupētās Latvijas iekšējos ūdeņos zivis ar katru gadu samazinoties. Minēti daži piemēri. Lubānas ezerā pirms dažiem gadiem katru dienu smēluši ārā pa 7 tonnām zivju. Tas pats noticis Rēzeknes un pat Usmas ezeros, jo zvejnieku brigādes bijušas apgādātas vismodernākajiem zvejas rīkiem. Bet šodien Lubānas ezerā lomu neesot ne zvejniekiem, ne makšķerniekiem. Ķeguma ezerā un pārplūdušajās pļavās zvejas brigādes ar tīkliem zvejojot pat neatļautās zivis.

KOLCHOZI VALSTS NODEVĀM PIEMAKSĀ

Okupantu oficiozs Cīņa 10. augusta numurā ievadrakstā gaužas par to, ka Jēkabpils kolchozā Asupe cūkgaļas centra pašizmaksa esot 146 rubļi. Lūk, arī pēc valsts cenu paaugstināšanas šis kolchozs katram valstij nodotajam cūkgaļas centram piemaksā 36 rubļus, bet pirms cenu paaugstināšanas piemaksāja daudz vairāk. Kā lai šāds kolchozs atplaukst? Pie tam tādu ir ļoti daudz. Tanī pašā Cīņā, t. s. ministru padomes priekšsēža pirmais vietnieks un lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministrs V. Stroganovs atzīstas, ka Latvijā daudzas padomju saimniecības strādājot ar lieliem zaudējumiem. Pēdējās zaudējumi jācieš okupācijas varai, bet kolchozos jācieš kolchozniekiem, jo par darbu sanāk mazas apmaksas.

BRĀĶIS PALĪDZ VEIKT PLĀNUS

Rīgas elektrospuldžu rūpnīcā brāķis esot tas, kas darbu padarot neražīgu, izstrādājumus dārgus, konstatē Cīņa 9. augusta ievadrakstā. Rīgas porcelāna fabrikai šī gada pirmajos sešos mēnešos brāķis radies par 160,900 rubļu, kas esot 12,8 procenti no bruto produkcijas pašizmaksas. Tas pats esot sakāms par A. Popova radiorūpnīcu. Tur brāķis rodoties galvenokārt mēneša beigās, kad notiekot šturmēšana, lai plānu veiktu. Cīņa nocitē kāda E. Stūras vēstuli, kuŗš no Mazsalacas rakstījis: „Nopirku Saktu (radioaparāts, ref.). Tā izlaista 29. maijā — mēneša beigās. Kāds mans paziņa, kad ieraudzīja šo datumu, zobojās: gan jau būs brāķis, rūpnīca taču šais dienās šturmē. Izrādījās taisnība — pēc trim dienām radiola bija jānes uz garantijas darbnīcu."

Bet šis lielais brāķis Latvijas okupantu kungu pusgada pārskatos palīdzēja uzrādīt skaitļus, kas plāni nedaudz pārsniegti, resp. sasniegti 103 procenti.

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BĪSTAMAJĀM GAITĀM.

(28. turpinājums)

„Vienu acumirklī!" Pulkvedis - leitnants Liepa nervozi spēlējās ar pulksteņa važiņu. „Man jābrīdina, ka ceļojums uz Vāciju ir jātur vislielākā slepenībā. Tas ir jūsu paša interesēs, lai zināmas aprindas tepat Rīgā paliktu bez informācijas, kur nākamās nedēļas, varbūt pat mēnešus jūs uzturēsaties.

Jums jārēķinās, ka Vācijā patlaban darbojas vismaz trīs patstāvīgas valsts drošības aģentūras. Es negribu pieņemt ļaunāko, bet — jūs var apcietināt. Tādā gadījumā mūsu šīsdienas tikšanās var būt pēdējā.

Nekādā gadījumā Berlīnē nemeklējiet palīdzību mūsu sūtniecībā. Satikšanās ar mūsu militāro atašeju būtu vislielākā un nepiedodamākā kļūda.

Karalaučos jums jau rezervēta apmešanās viesnīcā Heilige Hopitz. Tur jūs saņemsiet tālākus norādījumus. Ja viss risināsies tā, kā esam paredzējuši, tad 1. septembrī jūs būsiet Štutgartē. Iepretim stacijai ir sešstāvu nams. „Sarkanais pelikāns" — tā saucas jūsu viesnīca. Uzkavējaties tur tikai vienu dienu. Kāds draugs jūs sagaidīs jau Štutgartes stacijā. Nebrīnaties, ja šis mūsu aģents jūs uzrunās krieviski. Viņa vārds ir Petrovs, Vladimirs Petrovs. Par Petrova kunga lojālitāti man nav nekādu šaubu. Atbildiet visiem viņa jautājumiem.

Trešajā septembrī jums jābūt Insbrukā. No Hafelkara kalna esot skaists skats uz apkārtni."

„Kalni man patīk!", Pavārs jautri iebilda.

„Es kalnus nedīesu," Liepa atvēra augšējo darba galda atvilktni. Viņa koptajā rokās Aleksandrs Pavārs ieraudzīja nelielu atslēgu. Tā varēja būt domāta ceļa somas, bet tikpat labi arī durvju atvēršanai.

„Šī būs jūsu un Vācijā sastopamo draugu pazīšanās zīme. Arī Petrova kungam un jaunajam puisim Karalaučos ir tieši tādas pašas atslēgas. Glabājiet šo rūpīgi. Mazais metalla nieks var aiztaupīt jums daudz nepatikšanu."

„Skaista un spoža parole!" Pavārs saņēma pulkveža - leitnanta Liepas pasniegto roboto atslēdziņu.

„Man patīk tas, ka jūs neapgrūtiniet mani liekiem jautājumiem. Ievērojiet, ka jūsu misija ir plānota jau mēnešiem. Pulkvedis Sēlis ir par visu informēts. Mēs te štābā esam pateicīgi, ka pulkvedis šim svarīgajam uzdevumam varēja ieteikt tieši jūs. Kad atgriezīsaties, darīsu visu, lai jūsu pūles pareizi novērtētu arī vecais kungs. Šodien ģenerālis ir nelāgā omā, citādi mēs atrastos viņa kabinetā, jo braucienu uz Vāciju patiesībā izplānojis pats ministrs. Bet tas lai paliek tikai mūsu starpā. No šī brīža esiet atbildīgi tikai man. Tā mēs norunājām ar pulkvedi Sēli. Nekādā gadījumā neatgriežaties Pēterpils viesnīcā. Nezvaniet pulkvedim. Es to izdarīšu jūsu vietā, vislabākais tūdaļ!" Liepas sieviškīgās, koptās rokas sniedzās pēc tālruņa.

„Tas nav vajadzīgs!" Aleksandrs Pavārs steidzās iebilst. „Vai es drīkstu pārnakšņot savā Tērbatas ielas dzīvoklī?"

Šajā brīdī Sēļa sekretārs pamanīja Liepas acīs mazu dusmu kvēlīti, bet Liepa prata sevi kontrolēt. Ja Liepa varētu lasīt sava apmeklētāja domas, viņš, droši vien, dusmās būtu zaudējis pašsavaldīšanos, jo Aleksandrs Pavārs nepateica: „Liepas kungs, man jāapbrīno jūs lieliskās aktiera spējas. Kāda velna pēc jūs mani gribat sūtīt uz Vāciju? Jums jau tur priekšā ir noslēpumainais jaunais cilvēks un krievelis Petrovs, par kuŗa lojālitāti neesot nekādu šaubu. Ko gan jūs man gatavojat?"

„Tā ir vislabākā ideja!" Liepa izlikās priecīgs. „Brauciet uz Tērbatas ielu. Palieciet dzīvoklī! Jūsu dzīvība ir pārāk dārga, lai mēs atļautos kādam nelietim jūs izraudzīt par mērķi savai pistolei. Cik gan tur trūka, ja mūsu pulkvedim, es domāju, Sēlim, domātie šāvieni noslēgtos ar traģēdiju?"

„Es domāju, ka pulkveža dzīvība vēl šodien ir briesmās," Pavārs cieši lūkojās Liepas sejā. „Kādam jau ir dota pavēle nākošo reizi trāpīt. Izņemt manu šefu no apgrozības."

„Jā, izņemt no apgrozības," Liepas balss bija nopietna, pat skumja. „Maskavā viņi tiešām izdomājuši tik humānu apzīmējumu brutālai slepkavībai: izņemt no apgrozības. Vai jums arī tā neliekas?"

„Vai cinisks nebūtu pareizāks vārds?" Aleksandrs Pavārs sāka smieties. „Iedomājaties — izņemt no apgrozības — kā Jūdasa sudraba grasi."

„Es neredzu iemesla jūsu jautrībai," Liepa bija pārsteigts.

„Man kādreiz ir dīvainas nojautas," Pavārs turpināja. „Var gadīties, ka pulkvedis Sēlis izņem no apgrozības taisni to ,kas pār zeltu vai nejēdzīgā stulbumā pārdevis savu sirdsapziņu un godu svešam kakla kungam."

„Tāds nodevējs būtu nošaujams kā sērgas piemeklēts suns!" Liepa pievirzīja savu krēslu tuvāk Sēja aģentam. „Vai pulkvedim ir vismazākais pieturas punkts? No kuŗas puses briesmas varētu draudēt? Mēs zinām, viņš tāpat kā kaŗā arī šodien nāves nebīstas. Bet mēs varētu spert dažus drošības soļus. Norīkot, viņam nezinot, apsardzību. Laiks ir pārāk nopietns, lai mēs zaudētu mūsu pulkvedi."

„Ir lietas, ko pulkvedis nevienam neuztic. Es nedomāju, ka pulkvedim ir kādas aizdomas." Pavārs itin veikli prata izvairīties, „Lai Dievs pasarga mūsu pulkvedi, jūs, pulkveža kungs, un arī mani. Pa visiem trim kopā mēs taču zinām pārāk daudz. Daudz vairāk, kā tas mirstīgam cilvēkam pienāktos zināt."

„Jums taisnība," Liepa piekrita, „mēs gandrīz novirzījāmies no temata. Tā tad pieliksim punktu. Piezvaniet ritu ap vienpadsmitiem man. Izpētiet labi. Pārdomājiet visu. Varbūt, ka arī man vēl kas ienāk prātā."

Aleksandra Pavāra apmeklējums Latvijas armijas štāba pretizlūkošanas daļā bija beidzies.

14. augusta vakarā Terbatas ielas dzīvoklī Pavāru negaidot apmeklēja pats pulkvedis Sēlis.

Šīs pašas dienas vakarā Liepa Valdemāra ielas un Raiņa bulvāra stūrī izmainīja dažus vārdus ar gaišmati. Sieviete, droši vien, Rīgu nepazina, jo štāba augsto virsnieku viņa uzrunāja krieviski:

„Cik tālu Daugavpils stacija?"

Liepa steidzīgi atbildēja: „Desmit minūtes, pa Raiņa bulvāri, un jūs sasniegsiet gala mērķi."

(Turpinājums sekos)

Laulātā draudzene: „Jābrīnās, ka pēc ½ mārciņas smagas zivs izvilkšanas nākamā rītā tev tik lielas galvas sāpes."

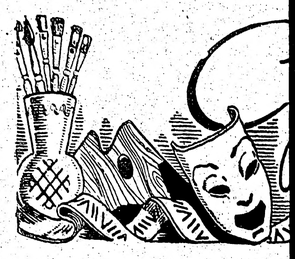

A. Sapa 12.

Apolonija Sapale ar dziedāšanu uzstāties sākusi kā maza meitene 4 gadu vecumā.

Kad A. Sapale 1938. gadā beidza skolu, viņai pavērās ceļš uz Rīgu — uz valsts konservatoriju.

1939. gadā, pēc izturētiem iestāju pārbaudījumiem, izpelnoties Kultūras fonda stipendiju, viņa uzsāka mācības Hertas Lūses klasē.

Pēgļu gaitām sākoties, A. Sapale devās uz Vāciju, kur netālu no Minchenes atsāka mācības pie Milanas Skalus solistes E. Bonersi, kas, novērtējot Sapales balss materiālu, neņēma atlīdzību. Šeit Sapale iestudēja Mimi lomu no op. Bohema u. c.

E. Bonersi atgriežoties Itālijā, Sapale iestājās Karlsruhes konservātorijā, kur mācījās pie prof. Emges. 1947. g., konservātoriju beidzot, A. Sapales balsij vācu kritiķi veltīja atzinīgas atsauksmes.

No Vācijas dziedone devās uz Austrāliju, kur turpināja dziesmotās gaitas, daudzkārtīgi koncertēdama gan latviešu, gan austrāliešu klausītājiem. Pertas radiofonā A. Sapale bija saistīta 5 gadiem, kā soliste 15 min. garos dziesmu raidījumos, dažkārt arī reizi nedēļā orķestra pavadībā.

Austrālijā iegūtās kritiķu vienbalsīgi izceļ A. Sapales balss

Austra Augenberga

RAKS

Tie, kas gaidīja sensācijas no plaši izdaudzinātās rakstnieku konferences, un arī tie, kas apmeklēja to patiesas intereses dēļ — cerībā redzēt un dzirdēt slavenus rakstniekus, noklausīties interesantās debatēs, jutās vilsēties. Pirmkārt, nebija ieradies neviens rakstnieks no komūnistu zemēm (atskaitot Jugoslaviju), t. i. no Pad. Savienības, Ungārijas, Polijas. Pārsteidza poļu nelerašanās, jo poļi ne viens mēr seko krievu paraugam. Viens no ungāru rakstniekiem bija atsūtījis garu apsveikuma telegrammu, kuŗā bija ugunsmīgi iepīts arī vārds „brīvība". Kad naivi festivāla viesi brīnījās par šo rakstnieku „organizēto neierašanos", daži no festivāla rīkotājiem privātā sarunā izteica pilnīgi pamatotas aizdomas, ka komūnistu rakstnieki baidoties no neērtiem jautājumiem, jo konferences dienas kārtībā bija arī jautājums par cenzūru.

Tiem, kas pazīst komūnistu režīmu, minēto rakstnieku neierašanās nenāca negaidīta, „bet pārsteidza franču delegācijas iztrūkšana. Vēl nesen atpakaļ franči bija paziņojuši, ka ieradīsies, bet pēdējā brīdī visi aizbildinājās ar dažādiem iemesliem. Tā kā pēckaŗa laikā franči kvantitātīvi un kvalitātīvi ir visvairāk devuši pasaules literātūrai, tad visvairāk uzaicinājumu konferences rikotāji bija sūtījuši tieši uz Franciju (bija uzaicināti Sartrs, Fransuāze Sagane, franču „jaunā romāna" dibinātāji u. c.), un to neierašanās radīja lielu robu konferences sastāvā. Kāds iemesls franču iztrūkšanai?Vai tiešām atkal politika — britu preses nedraudzīgais noskaņojums pret franciem sakarā ak kopējā tirgus jautājumu? Jeb nevēlēšanās būt uz skatuves publikas priekšā? . . .

Nebija ieradies arī neviens rakstnieks no Rietumvācijas (tie esot it kā aizbraukuši uz kādu Maskavas konferenci?! . . .). Tāpat iztrūka jugoslavu delegācijā Nobeļa prēmijas laureāts Ivo Andriċs un pēdējā laikā lielu ievērību ieguvušais itaļu rakstnieks Alberto Moravia. Vārdu sakot, Edinburgā nenotika internacionāla rakstnieku konference, kā bija paredzēts, bet angļu rakstnieku „ģimenes sanāksme" — ar nelielu amerikāņu „piegaršu". Vienīgie ārzemnieki bija Ju-

A. Sapales koncerts 12. septembrī

Klāra Zāle

Apolonija Sapale ar dziedāšanu uzstātīes sākusi kā maza meitene 4 gadu vecumā.

Kad A. Sapale 1938. gadā beidza skolu, viņai pavērās ceļš uz Rīgu — uz valsts konservatoriju.

1939. gadā, pēc izturētiem iestāju pārbaudījumiem, izpelnoties Kultūras fonda stipendiju, viņa uzsāka mācības Hertas Lūses klasē.

Bēgļu gaitām sākoties, A. Sapale devās uz Vāciju, kur netālu no Minchenes atsāka mācības pie Milanas Skalas solistes E. Bonersi, kas, novērtējot Sapales balss materiālu, neņēma atlīdzību. Šeit Sapale iestudēja Mimī lomu no op. Bohema u. c.

E. Bonersi atgriežoties Itālijā, Sapale iestājās Karlsruhes konservātorijā, kur mācījās pie prof. Emges. 1947. g., konservātoriju beidzot, A. Sapales balsij vācu kritiķi veltīja atzinīgas atsauksmes.

No Vācijas dziedone devās uz Austrāliju, kur turpināja dziesmotās gaitas, daudzkārtīgi koncertēdama gan latviešu, gan austrāliešu klausītājiem. Pertas radiofonā A. Sapale bija saistīta 5 gadiem kā soliste 15 min. garos dziesmu raidījumos, dziedot arī reizi nedēļā orķestŗa pavadībā.

Austrālijā iegūtās kritikas vienbalsīgi izceļ A. Sapales balss vieglumu, lokanību un jauko, pievilcīgo tembru.

Vaicājot, kāds nodoms pamudinājis dziedoni doties ceļojumā pa kontinentiem, A. Sapale atbild, ka gribot redzēt pasauli un, pie izdevības, latviešiem padziedāt.

Tautiešiem Toronto izdevība viņas dziesmās klausīties būs 12. septembrī, Sv. Andreja baznīcas zālē.

TAUTAS DEJAS

Kā jūsos izdzīvo jaunība
Savu lidojošo vieglumu,
Savas neizdziedamās gaviles,
Savu kautrīgo mīlestību —
Ar pirkstgalu saskaršanos,
Ar smaidu
Rotaļīgā galvas mājienā;
Ar roku tik biklu pieklaušanos,
Kā putnu spārngalu vēdām.
Zeme neturas pie kājām —
Tā pazaudē savu
Nemitīgo smagumu;
Jaunava kļūst zeme —
Un iejūk gaviļu
Lidojošā vieglumā.
Jūs apburat debesis
Viņu cildenā plašumā —
Tās noreibst ar jums
Un iekrīt jūsu izplēstās rokās. —

FILMU FESTIVALS VENĒCIJĀ

Venecijas 23. filmu festivālam, kas ilgs no 25. augusta līdz 8. septembrim, izvēlētas 14 filmas, kuŗas izrādīs oficiālajā programmā. Italija būs pārstāvēta ar trim filmām: Ģimenes chronika, Māte Roma un Migla. Bez tam vēl ar itaļu - franču kopējo filmu Ieva. Festivālā izrādīs arī vācu - franču - itaļu kopēji uzņemto filmu Process. Francija rādīs tikai vienu filmu — Savu dzīvi dzīvot. Amerikas Savienotās Valstis rādīs divas filmas: cietuma balādi Alkatraca putnu virs un Lolitu. Anglija būs pārstāvēta ar vienu filmu — Kārdināšanas periods.

KOŖA DIRIĢENTA PĒKŠŅĀ NĀVE SVĒTKU KONCERTA LAIKĀ

(A. P.) Eiropas latviešu jaunatnes apvienības kongresa atklāšanas svinību koncertu Anglijā, Šiplejas Viktorijas aulā, apēnoja traģisks notikums. Kad šis izcilais sarīkojums jau tuvojās beigu pusei, ar sirds trieku, pēkšņi mirŗa šī koncerta aktīvais līdzdalībnieks, vīru koŗa Daugava diriģents 38 g. v. Harijs Stalažs. Vēl kādu ceturtdaļstundu pirms šīs traģiskās šķiršanās H. S. pacilāti un jūsmīgi stājās kuplās auditorijas un sava koŗa priekšā, lai nodiriģētu četras dziesmas, piecas ko diriģēt palikās vēl pēc īsiem atelpas brīžiem, bet lielais Likteņlēmējs bija vēlējis, ka viņa pēdējam sniegumam bija būt J. Vītola „Dies irae" . . .

Svētku koncertu ievadīja mūsu prominentais čellists prof. Atis Teichmanis ar diviem monumentāldarbiem — Tālivalža Ķeniņa „Sonātu čellam un klavierēm" un Jāņa Mediņa „Svītu čellam un klavierēm". Ideālā sadarbībā ar savu darba kollēgu - vācu pianistu Ramonu Valteri, profesors, kā suverēns valdnieks, sniedza īstu gara veldzi, par ko kuplā auditorija pateicās sirsnīgiem un ilgiem aplausiem.

Pēc īsa starpbrīža vārds piederēja Bradfordas vīru korim Daugava sava iemīļotā diriģenta H. Stalaža vadībā. Savu pirmatskaņojumu vispirms piedzīvoja pašu koŗa dalībnieka R. Freimaņa komponētā himna jaunatnei, kas bija veltīta jaunatnes kongresam. Kā spēcīgie akordi, tā Zinaīdas Lazdas teksts apvienojās pacilājošā kopdarbā, par ko savu vērtējumu lai dod speciālisti. Kad bija apklusuši aplausi un beigusies autora suminašana, Daugavas vīri braši nodziedāja H. Pavasara „Lāčplēša saucienu", Br. Skultes „Aijā" un jau piemīlēto, liktenīgo J. Vītola „Dies irae". Apklūstot dziesmas pēdējiem akordiem un atskanot auditorijas aplausiem, diriģents H. Stalažs, kā allažiņ, galanti paklanījās pret publiku un, brašā gaitā atstājot skatuvi, vieglu žestu māja koristiem viņam sekot, lai atbrīvotu telpu solistam A. Tālbergam, kas igauņu pianistes M. Parv'as pavadībā sniedza trīs dziesmas. Tālāk vadjadzēja atkal sekot koŗa dziesmām, bet auditorijai pieteica diriģenta maiņu — H. Stalaža vietā, takts zizli tvēra R. Freimanis.

H. S. tajā laikā saguris atpūtās blakus telpās. Šī nebija pirmā reize, kad viņam uznāca šāds pēkšņs sirds vājums. Pēc īsas atpūtas viņš vienmēr atkal bija atjēdzis un turpināja nodarbības ar savu koŗi, bet liktenis nebija viņam vēlējis šoreiz šo pagurumu pārvarēt. No auditorijas izaicinātie ārsti Dr. Svenne un Dr. H. Siliņš varēja konstatēt tikai traģisko patiesību, ka H. S. sirds stājusies pukstēt uz visiem laikiem. Traģiskajā šķiršanās brīdī klāt bija arī no mājām izsauktā diriģenta dzīvesbiedre.

Šīs traģēdijas dēļ svētku koncerta turpinājumu pārtrauca.

Atzīmējams, ka H. S. šķirās no dzīves pašā spēku briedumā. Kā diriģents viņš bija izaudzis no pašas „Daugavas" dziedātāju saimes, kopā ar koŗa vecāko K. Birzgali piederot pie pirmiem dziesmotās saimes pamatlicējiem. Viņa talants koŗa vadībā gan nebija sasniedzis kalngalus, bet koŗa mākslas lietpratēji šai ziņā viņam paredzēja spožu nākotni un cerēja jau tuvākā laikā viņam uzticēt virsdiriģenta pienākumus kādā no nākošiem dziesmu svētkiem. Nāk prātā komponista H. Pavasara atzinīgie vārdi par H. S. mūzikālitāti un darbīgumu, ar ko viņš ievērojami cēlis koŗa līmeni, ir kvalitātivi, ir kvantitātivi. Arī komponists A. Jērums kādā recenzijā par viņu saka, ka viņš izaudzis tā, kā kaŗa laikā izaug virsnieki, sākdams kā karavīrs, bez skolas, bez kursiem, praktiskā darbā. Pēc J. vērtējuma H. S. bija dzimis mūziķis, ar labu ritma izjūtu, jūtīgu ausi un nepiecīešamām izteles dotībām.

Nelaikis H. S. vadīja arī no jauna atdzimušo Bradfordas

(Nobeigums 8. lpp.)

,ZIEDONIS SEPTEMBRĪ' KANADĀ UZZIEDĒS 22., 23. UN 24. SEPTEMBRĪ

CEĻOJOŠĀ TEĀTŖA ANSAMBLIS CEĻA JŪTĪS

Kad vairums latviešu šovasar pavadīja atvaļinājumu plūdmalēs, mežos vai lauku klusumā aizmirsdami dieniškās rūpes, Ceļojošā teātŗa ansamblim bija viskarstākais darba laiks. Karstākais gluži burtiskā nozīmē, jo Ņujorkas sutīgās augusta dienas pat mierīgi sēžot liek slaucīt no pieres sviedrus. To darīju arī es, kad biju ieradies Jāņa Šāberta miteklī Džamaikā, un tādēļ ļoti saprotamā kārtā tūliņ prasīju pēc vēsas glāzes ar ledu.

Bet Ceļojošā teātŗa turnejas vadītājs, aktieris, režisors un jubilārs par tādu manu vieglprātību negribēja ne dzirdēt: „Tagad ne lāsītes, saproti! Varēsi pazerties, kad būsim nobeiguši mēģinājumu. Jau tā tu esi nokavējies — mēģinājums norit pilnā gaitā un es patlaban esmu atgriezies no PEN kluba konferences Zenēvā."

„Atgriezies no Ženēvas? Kad tu tur esi bijis? Vēl pagājušā nedēļā biji mājās," es gluži brīnos.

„Ne jau es, saproti, tas rakstnieks, ko šinī lugā tēlošu, turklāt vēl tādu, kam visādas milestības likstas ar sievietēm," paskaidro Šāberts un kā armijas komandieris sasit plaukstas: „Visi vietās, mēs tūliņ turpināsim mēģinājumu."

Jā, es arī esmu dzirdējis, ka slaveniem rakstniekiem pa laikam iznākušas visādas delikātas sapiņķēšanās ar sievietēm. Un Šāberta tēlotais rakstnieks nav mazāk slavens par pašu šīs turnejas jubilāru. Tāpēc es viņam atļauju iespiest sevi zvilnī un vēroju, kā pavēlēts, pārtrauktā mēģinājuma gaitu.

Pēc īsa brīža gluži neticamā kārtā esmu jau aizmirsis, cik ļoti slāpst. Kiršfelda dialogiem nepietrūkst smaidīgas atjautības, notikšanas skatuvē izkārtotas lugas sižetam piedienīgā raitumā un tā, lai skatītājus neapgrūtinātu ar lielām un nopietnām problēmām. Visā visumā, tā ir labdabīgi ironiska pasmaidīšana par kādas poētiskas dvēseles pēdējo ziedoni — ziedoni septembrī. Šķiet, ka luga patiks it visiem tiem ,kas teātrī labprāt mīl pasmaidīt, pasaules nepatīkamo, joprojām neatrisināto problēmu nogurdināti.

Var arī pievienoties režisoram Jānim Šābertam, kas pēc mēģinājuma, kad esmu ticis pie savas glāzes ar ledu, pieri slaucīdams, saka: „Tā ir luga, kur katram no mums ir laba loma ko izspēlēties."

Apmēram tādās domās ir arī Tonija Kalve. Bet kad es gribu uzzināt kaut ko par viņu pašu, jo aktrise pēc dzīves biedra Jēkaba Zaķa nāves sabiedrībā reti redzēta, viņa atturīgi pasmaida: „Par sevi man nav nekā ko teikt. Neesmu ievērojama skatuves māksliniece, neesmu slavena aktrise, gan tikai mākslas kalps. Dievs manā dvēselē iemetis mazu dzirkstelīti — ilgošanos kaļpot mākslai un esmu to darījusi, cik labi spējusi."

Tik pieticīgās domās ir mākslinieces pati par sevi, bet puslīdz droši var teikt, ka skatītāju atsaucība pēc „Ziedoņa septembrī" izrādes tik skopa nebūs . . .

Kseniju Branti Ceļojošā teātŗi zināmā mērā varētu uzskatīt par tādu kā „veterāni," jo viņa ar sekmēm — pārliecinādama kā kritiķus, tā skatītājus, ka ir ne tikai dziedone, bet arī aktrise— jau piedalījusies pag. gada turnejā ar Aņšlava Eglīša lugu „Pēc kaut kā cēla, nezināma" . . . Vai garā, nogurdinošā braukšāna ar izrādēm no viena latviešu „pagasta" uz otru nav kaut kā ietekmējusi viņas vēlēšanos piedalīties šī gada turnejā?

„Ne mazākā mērā. Braucu ar prieku toreiz un braukšu ar tādu pašu prieku arī tagad. Tautiešu sirsnīgā atsaucība izrādēs liek aizmirst visas ceļā pārvarētās grūtības," ar jauku smaidu un jauki skanīgu balsi atbild Ksenija Brante.

Abiem jaunajiem — Ivaram Šturmam un Dzidrai Minderei, kas smaidīdama drusku atgādina Irmu Graudiņu, ir tik spožas acis, ka nav pat jājautā, lai zinātu, vai viņi ir priecīgi. Un tāpēc gribas ticēt, ka viss šis ansamblis ar savu spēles prieku iepriecinās daudzus jo daudzus skatītājus.

Ledus man glāzē ir izkusis un es jau gatavojos noglabāt kabatā lapiņas ar apciemojuma piezīmēm, kad Jānis Šāberts, no aktieŗa, režisora un jubilāra pēkšņi pārvērties par gaužām praktisku Ceļojošā teātŗa turnejas vadītāju, man vēl uzsauc: „Lūdzu, neaizmirsti rakstiņā pieminēt arī mūsu turnejas izrādes. Kanadā tās notiks: Toronto sestdien, 22. sept., Ītona auditorijā, Hamiltonā svētdien, 23. sept. un Londonā pirmdien, 24. sept. Pēc tam nākamās izrādes būs Sav. Valstīs: Ročestrā 26. sept., Filadelfijā 29. sept., Vilimantikā 30. sept., Sirakūzās 3. okt., Klīvlendā 6. okt., Kolumbusā 7. okt., Saginavā 10. okt., Detroitā 12. okt., Grand Rapidos 13. okt., Kalamazū 14. okt., Milvokos 19. oktobrī, Čikagā 20. oktobrī, Indianapolē 21. okt., Mineapolē 27. okt., Sioux Falls 28. okt., Omahā 2. nov., Linkolnā 3. nov., Dimoinā 4. nov. un Bostonā 24. novembrī.

Teodors Zeltiņš.

Režisors Jānis Šaberts ar ceļojošā teātŗa ansambli būs visur gaidīts viesis.

Austra Augenberga

RAKSTNIEKU KONFERENCE EDINBURGĀ

Tie, kas gaidīja sensācijas no plaši izdaudzinātās rakstnieku konferences, un arī tie, kas apmeklēja to patiesas intereses dēļ — cerībā redzēt un dzirdēt slavenus rakstniekus, noklausīties interesantās debatēs, jutās vilušies. Pirmkārt, nebija ieradies neviens rakstnieks no kodmūnistu zemēm (atskaitot Jugoslaviju), t. i. no Pad. Savienības, Ungārijas, Polijas. Pārsteidza poļu neierašanās, jo poļi ne vienmēr seko krievu paraugam. Viens no ungāru rakstniekiem bija atsūtījis garu apsveikuma telegrammu, kuŗā bija uzmanīgi iepīts arī vārds „brīvība". Kad naivi festivāla viesi brīnījās par šo rakstnieku „organizēto neierašanos", daži no festivāla rīkotājiem privātā sarunā izteica pilnīgi pamatotas aizdomas, ka komūnistu rakstnieki baidoties no neērtiem jautājumiem, jo konferences dienas kārtībā bija arī jautājums par cenzūru.

Tiem, kas pazīst komūnistu režīmu, minēto rakstnieku neierašanās nenāca negaidīta, bet pārsteidza franču delegācijas iztrūkšana. Vēl nesen atpakaļ franči bija paziņojuši, ka ieradīsies, bet pēdējā brīdī visi aizbildinājās ar dažādiem iemesliem. Tā kā pēckaŗa laikā franči kvantitātivi un kvalitātivi ir visvairāk devuši pasaules literātūrai, tad visvairāk uzaicinājumu konferences rīkotāji bija sūtījuši tieši uz Franciju (bija uzaicināti Sartrs, Fransuāze Sagane, franču „jaunā romāna" dibinātāji u. c.), un to neierašanās radīja lielu robu konferences sastāvā. Kāds iemesls franču iztrūkšanai?Vai tiešām atkal politika — britu preses nedraudzīgais noskaņojums pret frančiem sakarā ak kopējā tirgus jautājumu? Jeb nevēlēšanās būt uz skatuves publikas priekšā? . . .

Nebija ieradies arī neviens rakstnieks no Rietumvācijas (tie esot it kā aizbraukuši uz kādu Maskavas konferenci?! . . .). Tāpat iztrūka jugoslavu delegācijā Nobeļa prēmijas laureāts Ivo Andričs un pēdējā laikā lielu ievērību ieguvušais itaļu rakstnieks Alberto Moravia. Vārdu sakot, Edinburgā nenotika internacionāla rakstnieku konference, kā bija paredzēts, bet angļu rakstnieku „ģimenes sanāksme" — ar nelielu amerikāņu „piegaršu". Vienīgie ārzemnieki bija Jugoslavijas, Holandes, Grieķijas, Itālijas, Ceilonas, Amerikas pārstāvji, kā arī 2 austrieši, no kuŗiem viens gan pēdējos 20 gadus esot pavadījis Britanijā. Arī no angļu rakstniekiem daudzi (un paši interesantākie) nebija ieradušies, piemēram Ald. Hakslijs, Gr. Grīns u. c.; to starpā bija tikai viens ar starptautisku vārdu — L. Darels (Durrel), pazīstams ar savu tā saukto „Aleksandrijas kvartetu".

Šinī „pašu māju" konferencē jautājumi tika apskatīti ar britisku flegmu un stiepšanu gaŗumā. Pārsteidza fakts, ka rakstnieki bija slikti runātāji: tie pa lielākai daļai monotoni lasīja uz papīra uzrakstīto, nereti atkārtoja to, ko bija jau teikuši iepriekšējie runātāji. Pārsteidza arī asas loģiskas domas koncentrēšanās spējas trūkums. Viens otrs aizklīda tālu prom no temata. Pēc gaŗas un diezgan nesakarīgas izrunāšanās netika formulēti nekādi noteikti slēdzieni. Brīžiem runātāji stāstīja tik vienkāršas lietas, it kā viņu priekšā būtu ne izmeklētu rakstnieku un literātūras cienītāju auditorija, bet „pirmziemnieki",kuŗiem literātūra ir sveša lieta un kuŗiem ir jānoskaidro pavisam elementāri jēdzieni. Austrālijas delegāts pēdējā dienā kodīgi izteicās, ka viņš ar apbrīnošanu klausījies savos kollēgās, kuŗi runājot kā „komivojažieri".

No konferences 5 dienām ir tiešām grūti atzīmēt kādu jaunu interesantu domu. Interesants bija vienīgi britu rakstnieka Ang. Vilsona pirmā dienā sniegtais britu romāna raksturojums (atšķirībā no citu tautu romāniem). Kopš 18. g. simteņa britu romāns esot konservātīvs vidusšķiras ražojums, domāts izglītotiem vidus šķiras lasītājiem. Tam esot defensīvs raksturs — nolūks aizsargāt britu vecās „saknes" jeb tradicijas, britu dzīves veidu (English way of life) no ārzemju ietekmes, no kosmopolītisma, aizsargāt angļu dzīvi laukos no pilsētas ietekmes. Ļēdzieni „labs" un „slikts" angļu romānā netiekot apskatīti no metafiziskā viedokļa, bet attiecināti uz ārējām sadzīves formām resp. manierēm. Vecās „veselīgās angļu romāna tradicijas" aizstāvēja arī sirmā rakstniece Rebeka Vest. Holandes delegāts turpretim ironizēja par angļu romānu autoru bailēm no ārzemju ietekmes: viņa zeme esot uzņēmusi franču un angļu amerikāņu literātūras elementus (resp. ietekmi) — un nenožēlojot to.

Viena no labākajām runātājām konferences laikā bija amerikāniete Merija Mekartī (McCarthy), apbalvota ar asu, vīrišķīgu intellektu un loģisku domu. Viņa sniedza īsu „amerikāņu romāna raksturojumu. Amerikas „nacionālais" romāns pārdzīvojot savu agonijas periodu. Jaunie amerikāņu rakstnieki uzstādot tikai vienu jautājumu: „Kas esmu es?" Runātāja drusku uzbruka angļu romānam, nosacot to par sīkumainu, un franču romānam, kuŗš pārāk nododoties eksperimentiem. Nabokova (pēc tautības krievs, bet tagad Amerikas pavalstnieks) romānos viņa saskata „internacionālā romāna" dīgļus: romānā „Lolita" atspoguļojoties modernā bezpavalstnieka stāvoklis. Pēc viņas domām, cilvēku stāvokli nākotnē raksturošot šī bezpavalstniecība, kuŗa izpaudīšoties vai nu „masu tūrisma" vai politiskas trimdas veidā. — Diezgan komisku iespaidu atstāja Austrālijas rakstnieka Hala Portera naīvais aizrādījums, ka viņš nekā neesot sapratis no gudrajiem spriedelējumiem konferences gaitā, viņš arī nelasot romānus, bet rakstot to, kas viņam patīkot. Arī britu rakstniece Muriela Sparka pasvītroja, ka viņai neesot laika lasīt romānus, jo esot jāraksta (nāk prātā „nabaga" L. Tolstojs, kuŗš līdz pat nāvei dzīvi sekojis citu rakstnieku darbiem!). Šķiet, ka abi minētie rakstnieki centās pasvītrot veco britu tradiciju, kas lasīšanu tur par nevajadzīgu lietu.

Komisks bija arī moments, kad itaļu delegāts, raugoties uz jugoslavu rakstniekiem teica: „Rakstnieka uzdevums ir — nevis rakstīt valdībai, bet audzināt to."

Viena konferences diena bija veltīta jautājumam „romāns kā politisku, reliģisku un filozofisku ideju platforma". Sanāksmes sākumā uz estrādes uzmaršēja stingrā gaitā skotu dzejnieks Mekdermids (McDiarmid) nacionālā tērpā un ar to fanātisko, izaicinošo sejas izteiksmi, kuŗu mēs tik labi pazīstam no mūsu piedzīvojumiem komūnistu režīma laikā, kareiviski deklarēja: „Es esmu komūnists!" Tālāk sekoja „liesmaina" runa par to, ka savos darbos viņš gribot propagandēt savas politiskās idejas; tika pieminēta, protams, Padomju Krievija, atbrunošanās u. t. t. (minētais rakstnieks ir pazīstams kā „sēdētāju" demonstrāciju atbalstītājs). Pēc viņa runas atskanēja aplausi publikā, tātad viņam ir domu biedri. Sekoja pārējo rakstnieku gaŗa spriešana par augšā minēto tematu, kuŗas kopsavilkums būtu:katram rakstniekam ir zināmas filozofiskas, morāliskas, reliģiskas vai arī politiskas idejas, un ir pilnīgi dabiski, ka šīs idejas atspoguļojas arī viņa darbos. Grieķu rakstnieka G. Teotoras iebildums bija: propagandējot idejas, rakstnieks nedrīkstētu aizmirst, ka viņš piederne tikai savai tautai vai savai partijai, bet visai cilvēcei. Austrietis Rob. Jungs uzsvēra, ka lasītāji gaidot no rakstniekiem „jaunas patiesības" mūsu dienu sarežģītajā pasaulē, bet viens no kritiķiem (Rich. Hughes) diskusiju noslēgumā uzsvēra, ka rakstnieka uzdevums esot — nevis dot gatavas atbildes, bet uzstādīt jautājumus.

Vislielāko vilšanos daudziem sagādāja debates par cenzūru. Visu laiku sprieda par cenzūru no morāliskā un reliģiozā viedokļa, — cenzūru ,vērstu pret darbiem, kuŗos pārāk izcelti seksuālie pārdzīvojumi.

St. Spenders atzina, ka literātūrai varot būt ne tikai pozitīva, bet arī negātīva ietekme — sevišķi uz jaunatni. Tā varot radīt tieksmi atdarināt romānā tēloto varoņu rīcību: piemēram, Goetes „Verters" izsaucis pašnāvību skaita pieaugšanu, bet 12 gadus vecās meitenes pavešana Nobokova romānā „Lolita" arī varot izsaukt dažos vēlēšanos atdarināt romānā tēloto. Citi runātāji aizrādīja, ka tāda modernā dzīve, reklāmas, filmas u. c. atstājot uz jaunatni vēl negātīvāku ietekmi nekā romānos tēlotais seksuālais elements. Amerikāniete Mekarti pasvītroja, ka cenzūras aizliegumi parasti noderot par labu reklāmu aizlegtajām grāmatām, un beidzot tās tomēr esot dabūjamas (ka tas tā tiešām ir, to pierādīja romāna „Lēdijas Četerlejas mīļais" liktenis nesen atpakaļ).

(Nobeigums 8. lpp.)

ta. Tā tad pieliksim punktu. Piezvaniet
mitiem man. Izpētiet labi. Pārdomājiet
arī man vēl kas ienāk prātā."
Pavāra apmeklējums Latvijas armijas
nas daļā bija beidzies.
vakarā Terbatas ielas dzīvoklī Pavāru
ja pats pulkvedis Sēlis.
nas vakarā Liepa Valdemāra ielas un
ūrī izmainīja dažus vārdus ar gaišmati.
ši vien, Rīgu nepazina, jo štāba augsto
zrunāja krieviski:
ugavpils stacija?"
i atbildēja: „Desmit minūtes, pa Raiņa
sasniegsiet gala mērķi."
(Turpinājums sekos)

ene: „Jābrīnās, ka pēc ½ mārciņas smagas
nākamā rītā tev tik lielas galvas sāpes."

Latvieši Kanādā

LATVIEŠU BANKA AUG

Vasaras mēneši arvien ir bijuši klusāki latviešu organizāciju darbā. To šoreiz nevar teikt par Toronto Latviešu Kreditsabiedrību. Kā zināms, kreditsabiedrības bilance ir augusi katru mēnesi un tikai pāris gadījumos tā ir apstājusies uz vietas, lai pēc tam atkal strauji pieaugtu. Sevišķi strauju pieaugumu kreditsabiedrības bilance uzrāda pēdējos mēnešos, kas izskaidrojams sakarā ar biroja telpu ierīkošanu pilsētas centrā un ar tautiešiem izdevīgu tā atvēršanas laiku — sešas dienas nedēļā.

Lai raksturotu kreditsabiedrības augšanu liksim runāt skaitļiem. Savu 1961./62. g. saimniecisko gadu kreditsabiedrība noslēdza ar $408.545,- bilanci, bet š. g. 31. jūlijā tā uzrāda $542.132,- bilanci. Tas nozīmē, ka četros pēdējos mēnešos kreditsabiedrības bilance ir augusi par $ 133.000 resp. par 33.000 dol. mēnesī. Tāpat biedru skaits ir nepārtraukti audzis: 31. martā kreditsabiedrībai bija 872 biedri, 30. aprīlī — 898, 31. maijā — 962, 30. jūnijā — 998 un 31, jūlijā — 1021 biedrs. Jūlija mēnesī 44 latviešu organizācijām bija konti Toronto Latviešu Kreditsabiedrībā, kas ir rekorda skaitlis. Sevišķu pieaugumu uzrāda hipotekārie aizdevumi, sasniedzot jūlija mēneša baigās $150.881,-. Personigos aizdevumos tanī pašā laikā bija $220.754,- un tautiešu noguldījumos šērās un depozitos $534.004,-.

Pieminētie skaitļi rāda, ka īsā laikā — trijos gados — kreditsabiedrība ir strauji augusi plašumā un no nekā ir kļuvusi par stipru un spēcīgu organizāciju. Bet kreditsabiedrība ir augusi ne tikai plašumā, tā ir augusi arī dziļumā. Savā īsajā darbības laikā kreditsabiedrība ir izveidojusi dažādas atšķirīgas darbības nozares, proti: noguldīšana un naudas krāšana, dzīvības apdrošināšana, čeku operācijas, aizņēmumi, gan personīgie, gan hipotekārie, kur kā drošību pieprasa gan galviniekus, gan obligācijas. Visas šīs operācijas prasa kvalificētu un rūpīgu darbu un lielu uzmanību no technisko darbinieku puses. Vēl jāņem vērā, ka kreditsabiedrības kapitāls nav bazēts uz privātām dažu personu iemaksām, bet gan tas sastādās no pašu biedru dalības naudām un noguldījumiem. Šo iemslu dēļ kreditsabiedrības vadība ar vislielāko uzmanību vēro katru kreditsabiedrības operāciju un stāv nomodā par katru centu, kas nonāk tās rīcībā. Šīs piesardzības dēļ, kreditsabiedrības valde arī ir pārapdrošinājusi kreditsabiedrību par miljonu dolāriem un visas personas, kam ir darīšana ar kreditsabiedrības līdzekļiem, ir pakļautas šim apdrošinājumam.

Katrā augošā uzņēmumā ir dabīgas un normālas personāla pārmaiņas. Bieži vien tās ir vajadzīgas paša uzņēmuma interesēs. Toronto Latviešu Kreditsabiedrībā personāla pārmaiņas līdz šim nav bijušas lielas. Uz paša lūgumu darba apstākļu dēļ ir atbrīvots no valdes locekļa un kasiera pienākumiem A. Putniņš. Ne labprāt kreditsabiedrības vadība piekrita A. Putniņa atbrīvošanai, bet tā atlūgšanās iemesli bija tik svarīgi, ka kreditsabiedrības vadība bija spiesta piekrist A. Putniņa aiziešanai no kreditsabiedrības darba. Putniņa vietā par kreditsabiedrības kasieri ir saistīts Emīls Mundeciems, kurš pašlaik strādā kā grāmatvedis Park Plaza viesnīcā. Jaunais kasiers Emīls Mundeciems ir studējis Rīgas universitātē tautsaimniecības fakultātē. Latvijā bijis gumijas fabrikas Varonis un Gumijas Ražojumu Pārdošanas Akciju Sabiedrības kasiers un galvenais grāmatvedis. Pilntiesīgā valdes locekļa pienākumus līdz nākošai pilnsapulcei pildīs valdes ilggadīgais sekretārs A. Rāviņš. Kā zināms, A. Rāviņš pilda kreditsabiedrības sekretāra pienākumus no tās dibināšanas dienas un ir izrādījis krietnu stāju un labu pieredzi kreditsabiedrības organizēšanas un vadīšanas darbā. Dažu nopietnu apsvērumu dēļ kreditsabiedrības valde bija spiesta atbrīvot no dienesta pienākumiem pārvaldnieku R. Preisbergu un tā vietā šos pienākumus līdz turpmākam uzticēt valdes priekšsēdim A. Svennem. So pārmaiņu kreditsabiedrības valde izdarīja pēc ilgākiem apsvērumiem un garām diskusijām vairākās valdes sēdēs.

Tuvākā nākotnē kreditsabiedrības valdē tiks pacelts jautājums par biroja lielāku un racionālāku iekārtošanu. Tiks pacelts arī jautājums kā celt rosību jau esošo biedru starpā, kā piesaistīt jaunus biedrus un kā ieslēgt lielākus kapitālus kreditsabiedrībā pašu latviešu saimnieciskai rosmei un labklājībai.

Kreditsabiedrības vadības mērķis ir tikai viens — radīt drošu un stabilu latviešu finanču uzņēmumu pašu latviešu interesēs.

P. Rasiņš.

PĒTNIEKA UN SABIEDRISKA DARBINIEKA 50 MŪŽA GADI

Š. g. 27. augustā pagāja 50 mūža gadi Rīgā dzimušam Herbertam Jeckalējam. 1941. gadā Jeckalējs beidz Lauksaimniecības akadēmiju Jelgavā ar inž. mežkopja grādu un vēlāk turpina studijas Upsalas universitātē Zviedrijā. Studiju laikā H. J. strādā Latvijas Mežu departamentā un, iegūstot zinātnisko grādu, kā mežzinis Slīteres mežniecībā. Trimdu jubilārs uzsāk Zviedrijā, kur sākumā strādā par mežzina palīgu, bet vēlāk — Lundas Eksperimentālā laboratorijā un Zviedrijas Valsts pētniecības institūtā pie augu kaitēkļu pētīšanas.

1951. gadā pārceļoties uz Kanādu, Jeckalējs strādā Ontario Meža departamentā pētniecības darbu un viņa pētījumu rezultāti ir publicēti caur Kanadas Lauksaimniecības departamentu Otavā.

Bez Jeckalēja pētniecības darba jāatzīmē viņa aktīvitāte sabiedriskā darbā: — ieņēmis vairākus amatus Toronto korp. kopas vadībā un bijis kopas seniors pag. gadā, ir Austrumu draudzes padomes un valdes loceklis un viņa vadībā ir izveidots draudzes vasaras īpašums Tālava. Arī Jeckalēja kundze ir aktīva draudzes darbā kā Dāmu komitejas priekšniece.

Pašreiz jubilārs atrodas pētniecības darbā Nubransvikā, Kanadā.

H. J. pieder korp. Lettgallia saimei.

Novēlēsim jubilāram daudz panākumu zinātnes darbā un nepagurt sabiedriskā darba laukā.

O. Dzērvīts.

LASĪTĀJU vēstules

MŪŽĪGAIS CIKLS

Mūsu laikraksta slejās š. g. 65. n-rā Lasītāju vēstulēs Māte sūrojās par tagadējo trimdas jaunatni. Mātes izteiktās bažas nav bez pamata. Viņa bāzējās uz tagadējiem, ikdienišķajiem novērojumiem, piedzīvojumiem un notikumiem. Māte nav arī vienpusīga: viņa velk paralleles ar savu jaunības laikmetu un tagadējo, pārdzīvojamo brīdi. Jaunība — ar ļoti maz un retiem izņēmumiem — ir bezbēdīga, jautra, draiskulīga . . . „Vij rozes ap galvu! Lai valda prieks!" Bet tanī pašā brīdī, kad dzeram putojošo miestiņu (ne kokteili), dziedam un iesākam diet (ne tvistot), Auseklis brīdināja ievērot dievības likumus un senču tikumus. Tikums un tāpat netikums ir mums visiem ikdienišķā dzīvē sastopama parādība. Tie bija jau Paradīzes dārzā, tie bija Mātes jaunībā un pastāv, kā redzam, arī šodien.

Tuvu un, jāsaka, blakus pārrunātām parādībām stāv tiklums, biklums, kaunība, šķīstība ar pretēji noliedzošiem apzīmējumiem. Par šīm ļaundabīgajām parādībām rakstīja Dr. Upenieks, kad jaunatnes vadoņi aicināja bērnus uz Čikagas Jaunatnes svētkiem, protams, bez vecāku pavadonības. Vai šis jaunatnes vadoņu aicinājums bija apsvērts un apdomāts pamatīgi ,lai lielpilsētā (un vēl Čikagā!) bērns būtu pasargāts no fiziskiem un morāliskiem pārsteigumiem, uz to prese nāk klajā ar baigiem, statistiskiem skaitļiem: „Šogad reģistrētais 18.781 saslimšanas gadījums ar sifilisu divkārši pārsniedz pag. gadu un trīskārši 1959. g. **Ļaunākais tas, ka slimība strauji izplatās jauniešos.** Vecuma grupā no 15 līdz 19 gadiem ar sifilisu saslimuši 59 proc. (no reģistrētā skaita), bet 20 līdz 24 g. vecuma grupā pat 73 proc. Ārsti šo straujo izplatību izskaidro ar pilsētu iedzīvotāju skaita palielināšanos un **jauniešu morāles slīdēšanu.**

Lai nebūtu pārpratuma no jaunatnes, šo rindu autors pasvītroti atzīmē, ka pievestie fakti ir vispārīgi, un autors ir vislabākās domās un pārliecībā par mūsu jaunatnes tikumisko stāju, bet — nelaime nenāk kliegdama! Brīdinājums allaž ir vietā! Savādāki nu izklausās, kad jaunatnes vadoņi uzņēmās starpnieku - precinieku lomas. Parasti līdz šim to veica vecas māmiņas jeb profesionāli precību biroji!

Daudzie laikrakstos ievietotie uzņēmumi rāda, ka ar ļoti maz izņēmumiem, abējā dzimuma jaunieši ir allaž visur pulcīgi. „Sapazīties" var dievkalpojuma beigās, kad bieži mēdz baznīcas apakšējās telpās būt kāds sarīkojums ar tasi kafijas; „sapazīties" var, ņemot dalību draudzes jeb kādā organizācijas korī.

Māte, tāpat, varbūt, — ar maz izņēmumiem — domājam mēs, visa vecā paaudze, un arī esam pārliecināti, ka jaunatnei jārevidē visi „tev būs . . . ! un tev nebūs . . . !", kuri sakārtoti īsos desmit noteikumos un uz kuriem, izņemot komūnistus un mežoņus, pamatojas visa kristīgā pasaule.

A. E.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

VELNI UZ PJEDESTALA

Kanadas avīzēm gadījies ārkārtīgi patīkams temats. Kā zināms, Sociālā kredita pārtijas Kvebekas līderis Koette ir runīgs cilvēks. Nule, ievēlēts arī parlamentā ar veseliem 26 deputātiem, viņš runā vēl vairāk, un jāsaka — ne katru reizi ar politisku apdomu.

Bet nu vīrs, liekas, būs ievārījis stiprāku viru. Viņš atļāvies pateikt, ka Hitlers un Musolini, neraugoties uz viņu apspiestības politiku, kurai viņš nepiekrītot, saimnieciskā ziņā tomēr devuši savām tautām labklājību un kārtību.

Protams, trīsdesmitos gados arī Anglijā un Amerikā šo faktu atklāti atzina. Koettes kļūda tomēr ir liela, jo šodien to vairs nevar teikt. Attiecībā uz fašismu un nacismu oficiāli valda melnā krāsa. Koette nav apķēris, ka pūlēties objektīvi vērtēt atļauts tikai komūnistus. Vēl vairāk — tos labāk nekritizēt, bet „vērtēt ar toleranci". Tas nozīmē, ka var pat piemiegt acis pret to mežonībām un neveiksmēm, bet paslavēt, kur kaut kas padevies.

Miljoni bēgļu var vienā balsī liecināt, ka „toleranto" žurnālistu, mācītāju un kolaborantu bari, kas atgriežas no Padomijas, nekaunīgā kārtā slavē komūnistu „progresu", bet apzinīgi noklusē, ka tas ir tikai pagarināta verdzības važa.

Hitlers, Musolini, Franko „un citi" ir velni uz pjedestala, kā to saka Toronto Telegramas ievadnieks. Ļeņinu, Staļinu, Chruščevu, Kastro „un citus" Kanadas prese par velniem piemirst pieminēt. Patiesībā, tik sīvi un rūgti tie vispār nav pieminēti kā tagad piemin pļāpīgo Koetti.

Ko mēs gribam?

Mēs gribam, lai dzīvo komūnismu un viņa līdzskrējējus lamā vismaz tikpat stipri kā beigto Hitleru un viņa ampelmaņus.

Mēs gribam, lai visi velni būtu staba galā, lai tos vār labāk pazīt.

V. Atāls

TORONTO

● Toronto tautas augstskolas ģimnazija mācības gadu uzsāks 7. septembrī plkst. 6.00 p.p. Sv. Andreja baznīcā.

Jaunu un bij. skolēnu reģistrācija notiks no plkst. 5.00 līdz 6.00 p. p. Tajā pašā laikā kārtojami arī pārbaudījumi un vasaras darbu iesniegšana.

● TLB sestdienas skola darbu uzsāks 8. septembrī. Visiem skolēniem skolā jāierodas plkst. 10,45 — Sv. Andreja baznīcā.

Jaunu skolēnu reģistrācija minētā dienā notiks no plkst. 9,30 līdz 10,45. Tad kārtojami arī pārbaudījumi un vasaras darbi.

● Pianiste Edite Timmermane-Ozola, atsākot savas studijas jauno mācības gadu, pieņem vēl nedaudzus jaunus audzēkņus. Zvanīt — RO 2-6572.

● Tautas deju svētkiem 1., 2. un 3. septembrī Sidrabenē līdz ceturtdienai bija jau pieteikušies vairāk kā 100 dalībnieku.

Labākajiem dejotājiem pārsteiguma balvas devuši: Asfalt Service Ltd. (G. Briedītis), Benjamiņa filmu laboratorija, rūpn. A. Kristapsons, Toronto latviešu kreditsabiedrība un kāds labvēlis, kas vēlas palikt nenimēts.

Par viesu pacienāšanu rūpēsies Sidrabenes čaklās darbinieces ar saimnieci M. Gulbi priekšgalā.

● Dainas koris 4. septembrī atsāks kārtējos mēģinājumus. Pirmais mēģinājums minētā dienā notiks plkst. 8.00 vakarā DV namā, 123 Huron St. Turpat notiks arī nākamais koŗa mēģinājums, bet sākot ar 10. septembri, pirmdienās koris pulcēsies plkst. 8.00 vakarā Danforth United Church telpās, 310 Danforth Ave. Ceturtdienās mēģinājumi plkst. 8.00 vakarā paredzēti DV namā.

Koris gatavojās savam patstāvīgam koncertam, kas notiks 3. novembrī. Tāpat sākta Klīvlendas dziesmu svētku programmas iestudēšana.

LONDONA, ONT.

● Latviešu jauniešu centība arī Londonā attaisnojusies. — Šīs pilsētas vidusskolu beigušo vidū 17 absolventi šogad ieguvuši A grupas atzīmes; viņu priekšgalā kā pirmā ir latviete Aija Dreimane. Ar labām atzīmēm vidusskolu beiguši arī Edīte Ernestsone un Valdis Pakulis. Ar šo rudeni viņi sāk studijas augstskolā.

● Londonas latviešu ev. - lut. draudzē kristīts Arvīda Beitāna un viņa laulātās draudzenes Ērikas dēls Jānis Andrejs.

Māc. A. Čops 21. augustā salaulāja Lieni Rodi un Ģirtu Kaugaru. Foto A. Jānītis

KUNGS MEKLĒ
istabu ar pilnu pansiju vai arī tikai brokastīm.
Pieteikt EM 8-0792, oronto, no plkst. 9 — 6 vakarā.

DV Kanadas valdes draudzības izbraukumā uz O. Zvirgzdgrauda vasaras atpūtas vietu Rīgu makšķerēšanas sacensībās sekmīgākie bija L. Goba, R. Puriņš un R. Zīriņš. Uzņēmumā no kreisās: R. Puriņš, R. Epneris, J.Treijs, saimnieks O. Zvirgzdgrauds, L. Goba un R. Zīriņš.

SKAUTU NOMETNE — LATVIJA

(Pārnesums no 1. lpp.)

un skautu labvēļus. Kad gaidu komandante G.Sīkā jatāja: „Kas mūs vieno?" — jaunieši atbildēja: „Vidzeme, Zemgale, Kurzeme, Latgale — Latvija, Latvija!"

Svētbrīdī, nometni atklājot, un rīta dievkalpojumu nometnes lielo ozolu birzī pie skautu gatavotā altāra noturēja skautu māc. A. Piebalgs. Dievkalpojumā klāt bija ap 400 jauniešu. Iepriekšējā vakarā, 25. augustā, notika pirmais Draudzības ugunskurs, kuŗu lielo ēdamtelpu kamīnā aizdedza vad. V. Klētnieks, bet vadīja Dzintares 2. novada pr-ce G. Sīkā.

Draudzības vakarā sveicienus nometņotājiem teica un pieteica arī balvu Latv. Pašpalīdzības fonda pr-dis L. Bērziņš. Pašu lielāko skaitu — 96 jauniešus — pirmajā dienā reprezentēja viena no tālākām vienībām — Ņujorka. No vairākām vietām nāca ziņas, ka dažādu apstākļu dēļ dalībnieki nevarēs klāt būt sākuma dienās, bet ieradīsies vēlāk.

Nometnē gaida ierodamies arī Latvijas sūtni prof. Dr. A. Spekki, Latv. gaidu pr-ci vad. E. Lauferi ,Kanadas latv. skautu pr-ku vad. S. Leimani un vēl citus.

Nometnes galvenais uzdevums visas 8 dienas, līdz 2. sept. slēgšanai, tomēr būs un paliks paredzētās programmas darbs, lai jaunieši bez sadraudzības mantotu arī latviski skautisko - gaidisko mācību. Šie likumi, pēc kuŗiem dzīvo gaidas un skauti un kuŗus vad. V. Klētnieks apzīmēja par vainagu, tiks vērā ņemti, ikviens varēja pārliecināties no lielajiem ziņojumu dēļiem, uz kuŗiem pie ieejas vadītāju nometnē „Rīga" redzējām izliktos pārskatus. Sākot jau ar pašu pirmo dienu, ikvienu kopu vai pulciņu vērtēs 20 nozarēs. Galvenais sacīkšu tiesnesis vad. A. Zemgals.

V. Bokis.

KLAVIEŖU STUNDAS
Toronto karaliskās konservātorijas metodes un kurss
Jauna mācības gada sākums 4. septembrī.
AINA ZEMDEGA HO 6-1268, Toronto.

DV NIAGARA FALLS, ONT., NODAĻAS un JAUNATNES
RUDENS BALLE
ar VAKARA DEJAS KARAĻA un KARALIENES VĒLĒŠANĀM.
sestdien, 8. septembrī, plkst. 8.00 vakarā, mājīgā Stamford Legion Hall, 2101 North St. (General Hospital tuvumā).
● Sacensības deju izvēlēsies balles dalībnieki ar balsošanu.
PILNA BUFETE. Ieejas cena $ 1.50.
Spēlēs iecienītais SORENTO orķestris.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.

8. un 9. septembrī gaidu un skautu 40 un 45 g. jubilejas nometne Saulainē.

12. septembrī — dziedones A. Sapales un pianistes I. Gruznas (no Austrālijas) koncerts Sv. Andreja b-cas zālē.

15. septembrī — Sv. Katarīnes Latviešu mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde „Ziedonis septembrī" un — J. Šāberta 50 g. skatuves darba jubileja.

27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

28. septembrī — Ungāru zālē, 245 College St., Futbolistu balle.

6. oktobrī — DV Toronto gada svētku balle Leaside Memorial Gardens.

12. oktobrī, plkst. 8.00 vak. — B. Piekalnīša un V. Kvieša koncerts Unitarian Church zālē, 175 St. Clair St., W. DV sarīkojums.

19. oktobrī — TLB Inženieŗu un techniķu kopas slēgta balle.

20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.

27. oktobrī — Toronto Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Royal Curling kluba telpās.

28. oktobrī — gleznotājas Guntas Upītes pirmās gleznu izstādes atklāšana.

3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.

10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.

17. novembrī — 18. novembŗa svinības Royal Connaught viesnīcā. Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.

24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.

24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.

25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrāde — B. Šova „Šokolādes zaldātiņš".

1. decembrī — Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais tradicionālais Ziemas svētku tirdziņš un bazārs.

1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.

8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrāde R. Blaumaņa Ugunī.

8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Diždancis no Toronto.

27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā koŗa koncerts-balle.

31. martā 1963.. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras -Vaterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

NIAGARA

8. septembrī — DV Niagaras nodaļas un jaunatnes rīkotā Rudens balle Stamford Legion Hall, North St. (pie General Hospital), plkst. 8.00 vakarā.

Nujorkas piezīmes

NODROŠINĀJUMI N…

Dažāda veida apdrošināšanām cilvēki pēdējā laikā piešķiŗ vairāk vērības kā agrāk. Apdrošināšanas sabiedrības piedāvā visdažādākās iespējas apdrošināties kā slimību, tā arī nāves gadījumiem. Gandrīz ikvienai sabiedrībai ir arī zināmi ierobežojumi polišu izsniegšanā vai jaunu klientu pieņemšanai. Tie visbiežāk saistīti ar kādas vecuma robežas sasniegšanu. Arī apdrošināšanas raksturs ir tik dažāds, ka grūti izmeklēties piemērotāko, piemēram, Amerikā ļoti populāram Zilajam krustam ir 79 dažādas polises.

Tagad nācis mēģinājums sākt slimību apdrošinājumus, neskatoties uz gadu vecumu. Ņujorkas apdrošināšanas sabiedrības izstrādājušas projektu Ņujorka 65, kur slimību apdrošinājumus piedāvā ikvienam, kas pārsniedzis 65 gadu vecumu bez iepriekšējas veselības pārbaudes. Izņēmums ir tikai tie, kas pašreiz atrodas slimnīcā, kuŗus varētu apdrošināt 31 dienu pēc slimnīcas atstāšanas. Apdrošināšanā būtu ieskaitīti ārsta rēķini, slimnīca un apkopšana mājās, kas mēnesī maksātu apmēram 19 dolarus. Pieteikšanās šim plānam domāta no 15. oktobŗa līdz 15. novembrim, bet šis plāns nav domāts kā atbilde valdības sociālai apdrošināšanai, bet gan tas radīts tāpēc, ka vajadzība to prasa. Ir grūti pateikt, kā šis plāns darbosies, tomēr jācer labākais, jo radīta iespēja ikvienam iegūt apdrošināšanu, kas to vēlas.

Amerikas latviešu palīdzības fondam ir līdzīgs apdrošināšanas plāns, kas izmaksā lētāk. Pārskats liecina ,ka te apdrošinājušies apmēram viena piektdaļa no Amerikas latviešiem. No apdrošināmā viedokļa skatoties, te ir priekšrocības, bet dažās vietās varētu mazliet vairāk vēlēties.

Kā priekšrocība atzīmējama zemākas likmes nekā amerikāņu sabiedrībām un ātrā samaksas izkārtošana. Samērā vienkāršais fonda pārvaldes izkārtojums prasa mazākus izdevumus.

Ka apdrošinājušies tikai piektdaļa latviešu, te manuprāt meklējami daži iemesli. Nāves gadījumos fonds izmaksā summu, ar ko varētu segt apbedīšanas izdevumus vai vislabākā gadījumā sniegtu aizgājēja tuviniekiem dažu nedēļu atbalstu. No otras puses, latvieši, kļuvuši turīgāki, pēdējos gados iegādājušies dzīvības apdrošināšanas polises vai arī paaugstinājuši vecās uz 10, 20 vai pat uz 100 tūkstošiem dolaru. Bez tam polisē vēl ir punkts, kas nāves gadījumā paredz tūlīt izmaksāt kādu summu apbedīšanas izdevumiem. Neredzu iemesla, kāpēc šādas polises īpašniekam vēl otru reizi būtu jāapdrošinās pret apbedīšanas izdevumiem. Pie pašreizējiem noteikumiem maz izredzes, ka fondā varētu iestāties šādu polišu īpašnieki ,kaut arī pēc prža L. Bērziņa izteicieniem nākotnē sagaidāmi uzlabojumi, bet nedomāju, ka tie varētu būt līdzīgi dzīvības apdrošinājumi.

Pēc fonda darbības noteikumiem iespējas šinī fondā iestāties dotas arī tādiem, kas pārsnieguši 65 gadu vecumu, prasot, lai kopā ar tādiem fondā iestātos arī gados jaunāki. Prakse tomēr rāda, ka gados vecāki vairāk vēlas iestāties nekā jaunāki gados, kas līdz ar to nozī-

OTTO KROLLA
KARALIS GA…
Atmiņu grāmatā par savu darbu Nacio… paver priekškaru un rāda operu tādu, kā… liek neredzama. Sastapsimies ar mākslin… sabiedriskiem darbiniekiem. Visi saukti… dzēsim visu jaunā apgaismojumā. Pārdz… ta drausmīgo braucienu ar „Odiņu" uz Z… Pasmiesimies par daudziem jocīgiem ga… darbā, piem. kapraču netikšanu laukā no… rādē u. c. Foto un karikatūras kuplina… mējis EGILS KROLLS. Grāmata drukā… apm. 400 lpp. Maksās $ 5.50. Pasūtinot li… devniecībā $ 4.00. Sarakste, čeki, MO va…
O. Krolla vārdu, 800 S. HALSTED ST…
CHICAGO 7, ILLINOIS, U…
Grāmata iznāks novembŗa b…

JU
los

S
š. g. 65.
Māte sū-
das jau-
žas nav
s uz ta-
n novē-
em un
ri, vien-
leles ar
un tagā-
Jauni-
tiem iz-
zbēdīga,
„Vij ro-
prieks!"
dzeram
(ekteili),
iet (ne
nāja ie-
un sen-
n tāpat
n ikdie-
arādība.
dārzā,
un pa-
en.
pārrunā-
ms, bik-
ar pre-
jumiem.
parādī-
ks, kad
bērnus
vētkiem,
avadoni-
vadoņu
un ap-
elpilsētā
būtu pa-
morālis-
to pre-
, statis-
d reģis-
as gadī-
ši pār-
triskāršī
slimība
s. Vecu-
gadiem
proc. (no
) līdz 24
proc. Ār-
zskaidro
kaita pa-
morāles
ma no
tors pa-
stie fak-
ir visla-
cībā par
sko stā-
kliegda-
vietā!
ās, kad

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
ĀRAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā jaunās telpās —
27 BLOOR ST., E., TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā un sestdienās no plkst. 12—5 p. p.

jaunatnes vadoņi uzņēmās starpnieku - precinieku lomas. Parasti līdz šim to veica vecas māmiņas jeb profesionāli precību biroji!

Daudzie laikrakstos ievietotie iznēmumi rāda, ka ar loti maz iznēmumiem, abējā dzimuma jaunieši ir allaž visur pulcīgi. „Sapazīties" var dievkalpojuma beigās, kad bieži mēdz baznīcas apakšējās telpās būt kāds sarīkojums ar tasi kafijas; „sapazīties" var, ņemot dalību draudzes jeb kādā organizācijas korī.

Māte, tāpat, varbūt, — ar maz iznēmumiem — domājam mēs, visa vecā paaudze, un arī esam pārliecināti, ka jaunatnei jārevidē visi „tev būs . . . ! un tev nebūs . . . !", kuŗi sakārtoti īsos desmit noteikumos un uz kuŗiem, izņemot komūnistus un mežoņus, pamatojas visa kristīgā pasaule.

A. E.

kojumu kalendārs

cā: Svētku runu teiks Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hāzners no Ņujorkas.

24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Sova lugā Šokolādes zaldātiņš.

24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

25. novembrī Klīvlendas DV teātŗa viesizrādē — B. Sova „Šokolādes zaldātiņš".

1. decembrī — Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotais tradicionālais Ziemas svētku tirdziņš un bazārs.

1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.

8. decembrī — TLB Drāmatiskā ansambļa izrādē R. Blaumaņa Ugunī.

8. un 9. decembrī — gleznotāja A. Anšmita gleznu izstāde un DV Ziemsvētku tirdziņš.

HAMILTONĀ

13. oktobrī — DV gada svētki Royal Connaught viesnīcā ar svinīgu jundu. Priekšnesumu daļā Dižđancis no Toronto.

27. oktobrī — Hamiltonas latviešu jauktā koŗa koncerts-balle.

31. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

KIČENERĀ

22. septembrī, plkst. 12 dienā — DV vispārējās meistarsacīkstes šaušanā River Valley Lodge šautuvē. Šai pat vietā plkst. 7 vakarā DV Kičeneras Vāterlū nod. rīkotais 10 g. darbības atceres sarīkojums ar deju.

NIAGARA

8. septembrī — DV Niagaras nodaļas un jaunatnes rīkotā Rudens balle Stamford Legion Hall, North St. (pie General Hospital), plkst. 8.00 vakarā.

Dzīve Savienotās Valstīs

Ņujorkas piezīmes

NODROŠINĀJUMI NEDIENĀM

Dažāda veida apdrošināšanām cilvēki pēdējā laikā piešķir vairāk vērības kā agrāk. Apdrošināšanas sabiedrības piedāvā visdažādākās iespējas apdrošināties kā slimību, tā arī nāves gadījumiem. Gandrīz ikvienai sabiedrībai ir arī zināmi ierobežojumi polišu izsniegšanā vai jaunu klientu pieņemšanai. Tie visbiežāk saistīti ar kādas vecuma robežas sasniegšanu. Arī apdrošināšanas raksturs ir tik dažāds, ka grūti izmeklēties piemērotāko, piemēram, Amerikā loti populāram Zilajam krustam ir 79 dažādas polises.

Tagad nācis mēģinājums sākt slimību apdrošinājumus, neskatoties uz gadu vecumu. Ņujorkas apdrošināšanas sabiedrības izstrādājušas projektu Ņujorka 65, kur slimību apdrošinājumus piedāvā ikviņam, kas pārsniedzis 65 gadu vecumu bez iepriekšējas veselības pārbaudes. Izņēmums ir tikai tie, kas pašreiz atrodas slimnīcā, kuŗus varētu apdrošināt 31 dienu pēc slimnīcas atstāšanas. Apdrošināšanā būtu ieskaitīti ārsta rēķini, slimnīca un apkopšana mājās, kas mēnesī maksātu apmēram 19 dolarus. Pieteikšanās šim plānam domāta no 15. oktobŗa līdz 15. novembrim, bet šis plāns nav domāts kā atbilde valdības sociālai apdrošināšanai, bet gan tas radīts tāpēc, ka vajadzība to prasa. Ir grūti pateikt, kā šis plāns darbosies, tomēr jācer labākais, jo radīta iespēja ikvienam iegūt apdrošināšanu, kas to vēlas.

Amerikas latviešu palīdzības fondam ir līdzīgs apdrošināšanas plāns, kas izmaksā lētāk. Pārskats liecina ,ka te apdrošinājušies apmēram viena piektdaļa no Amerikas latviešiem. No apdrošinātā viedokļa skatoties, te ir priekšrocības, bet dažās vietās varētu mazliet vairāk vēlēties.

Kā priekšrocība atzīmējama zemākas likmes nekā amerikāņu sabiedrībām un ātrā samaksas izkārtošana. Samērā vienkāršais fonda pārvaldes izkārtojums prasa mazākus izdevumus.

Ka apdrošinājušies tikai piektdaļa latviešu, tē manuprāt meklējami .daži iemesli. Nāves gadījumos fonds izmaksā summu, ar ko varētu segt apbedīšanas izdevumus vai vislabākā gadījumā sniegtu aizgājēja tuviniekiem dažu nedēļu atbalstu. No otras puses, latvieši, kļuvuši turīgāki, pēdējos gados iegādājušies dzīvības apdrošināšanas polises. vai arī paaugstinājuši vecās uz 10, 20 vai pat uz 100 tūkstošiem dolaru. Bez tam polisē vēl ir punkts, kas nāves gadījumā paredz tūlīt izmaksāt kādu summu apbedīšanas izdevumiem. Neredzu iemesla, kāpēc šādas polises īpašniekam vēl otru reizi būtu jāapdrošinās pret apbedīšanas izdevumiem. Pie pašreizējiem noteikumiem maz izredzes, ka fondā varētu iestāties šādu polišu īpašnieki ,kaut arī pēc prāva L. Bērziņa izteicieniem nākotnē sagaidāmi uzlabojumi, bet nedomāju, ka tie varētu būt līdzīgi dzīvības apdrošinājumi.

Pēc fonda darbības noteikumiem iespējas šinī fondā iestāties dotas arī tādiem, kas pārsnieguši 65 gadu vecumu, prasot, lai kopā ar tādiem fondā iestātos arī gados jaunāki. Prakse tomēr rāda, ka gados vecāki vairāk vēlas iestāties nekā jaunāki gados, kas līdz ar to nozīmē, ka visus vecos pilsoņus nevar uzņemt. To mēģināts vienkāršot, dibinot grupas pie DV vai draudzēm, bet arī te gados vecāku ļaužu bijis par daudz un daļa palikusi ārpus apdrošināšanas. No apdrošināmā viedokļa skatoties, tas ir neizdevīgi un dažos gadījumos rada sarūgtinājumu, bet jāaizstāv arī fonda viedoklis, jo citādi apdrošināšanas maksājumi būtu stipri lielāki. Vai te būtu izeja? Varbūt, ja fonda stāvoklis saimnieciski tik tālu nostiprinātos, ka tas varētu atļauties dot vienreizēju iespēju vecajiem cilvēkiem iestāties fondā viena mēneša laikā bez ierobežojumiem vai speciāliem noteikumiem. Kā būtu, ja fonda valde šo jautājumu apskatītu un, nobeidzot 11. darbības gadu, dotu mēnesi veco ļaužu uzņemšanai?

Ņujorkā daudzi tautieši apdrošināti darba vietā, kā, piemēram, Zilajā krustā un Vairogā vai citās līdzīgās organizācijās. Līdz ar to, neredz vajadzību apdrošināties vēl otrā līdzīgā sabiedrībā kā latviešu palīdzības fondā. Aizejot no darba, ir iespējas šos apdrošinājumus turpināt privāti, gan maksājot augstākas apdrošināšanas prēmijas. Palīdzības fonds arī šādā gadījumā izmaksā attiecīgo prēmiju, bet mans uzskats ir, ka slimības apdrošinājumi ir nodrošinātīes pret neparedzētām nelaimēm ,nevis rast ar to peļņas iespējas, saņemot dubultīgu slimošanas atmaksu.

Pēc aprūpes organizāciju pārskatiem redzams, ka katru gadu liels procents no savāktiem līdzekļiem aiziet nelaimju piemeklētiem tautiešiem Sav. Valstīs. Ņujorkas draudzes Palīdzības fondā katru mēnesi ienākuši lūgumi samaksāt ārstu un zāļu rēķinus, palīdzēt samaksāt slimnīcu izdevumus vai dažos gadījumos arī samaksāt slimības apdrošinājumus. Kādā fonda sēdē viens no komitejas dalībniekiem izsaucās: „Bet kāpēc viņi nav latviešu palīdzības fondā?" Ne katram ir iespēja tur iekļūt, lai gan dažos gadījumos bijusi nevēlēšanās izdot lieku dolaru. No fonda viedokļa skatoties, ir vajadzīga lielāka latviešu sabiedrības līdzdarbība, bet fondam vajadzētu ne tikvien rast, bet arī dot iespēju apdrošināties ikvienam latvietim, kas to gribētu. Tikai kopīgā sadarbībā iespējams rast atrisinājumu.

V. Irbe

NO PILSĒTNIEKA PAR LAUKSAIMNIEKU

VIENPADSMITĀ ZEMNIEKU DIENA MIČIGENĀ

„Visās pasaules malās, strādājot visdažādākos arodos, latvieši „skrāpē" arī zemi un tas visvairāk nepatīk mūsu zemes okupantiem, jo latvieši tādā kārtā svešumā pierāda, ka tie, kopjot savu lauku sētu, nebūdami kā vergi kolchozā, var izsisties uz augšu un tikt pie turības," teica kāds no zemnieku dienas dalībniekiem, runājot par šmagajiem apstākļiem dzimtenē un tur valdošo nebrīvību.

Vienpadsmitā zemnieku diena Mičigenā, kas 19. augustā risinājās Jāņa Bērziņa saimniecībā pie Ajonijas, piedalījās reti kupls dalībnieku skaits, kādi 75 dažādu profesiju ļaudis: agronomi, mežkopji, mežu darbinieki, lauksaimnieki u. c., kas bija no dažādām vietām ieradušies 28 mašīnās. Ja šim skaitlim pieskaita vēl māju ļaudis un ap 15 jauniešus, tad sanāca turpat vai vesels simts, kas ar redzamu interesi vēroja J. Bērziņa farmas sasniegumus un noklausījās referātus. Tālākie šīs dienas dalībnieki bija A. Ķeirāns no Ņujorkas, Šulcu un Graintu ģimenes no Indianapoles, agr. Danenbergs un Pladars no Ohaijo, bet vairums no Grand Rapidiem, Kalamazū, Grand Hevenas, Saginavas un Lansingas. Interesanti atzīmēt, ka visās zemnieku dienās līdz šim klāt bijusi agronomu trijotne: J. Venners, K. Liepiņš un J. Bergs. Zemnieku dienas dalībnieki vispirms iepazinās ar J. Bērziņa priekšzīmīgo saimniecību. Iepriecināja raženie lauki un druvas, bet jo sevišķi labā kārtība sētā, kur katra mašīna atradās zem jumta un katrs darba rīks savā vietā. Šķūnī milzīgā grēdā smaržoja lāikā novāktais siens un āboliņš. Jo sevišķu apbrīnošanu radīja varenā kukurūza, kuŗas stiebri bija 11—12 pēdu gari. Apstaigājot Bērziņu valstību, vēl bija redzams labi iekoptais zeļenu lauks, augļu dārzs ar plūmēm, aprikozēm, nektariniem un, protams, 12 brangas piena devējas un 26 gaļas lopi, ieskaitot teles.

Pie dzīvojamās mājas, lielo koku paēnā, zemnieku dienu atklāja agronomu kopas pr-ks Mičigenā agr. K. Liepiņš, aicinot ņemt priekšzīmi no Mozus ciļts, kuŗa savās gaitās no senatnes uz tagadni bijusi siksta un izturīga.

Kad lauksaimnieki bija izrunājušies un izdebatējuši, pie vārda tika laisti mežkopji, kas šoreiz bija sanāksmes dalībnieku kopīgā pulkā. Inž. mežkopis G. Cepuritis referēja par mežu farmām, mežu stāvokli ASV un mežu politiku.

Īsus norādījumus par augļu kociņiem deva agr. J. Venners. Viņš uzsvēra ,ka šinī zemē, ja grib ražot tirgus vajadzībām, pēc iespējas jāizvēlās tādas šķirnes, kuŗas šim klimatam visvairāk piemērotas. Vēl bija daži jautājumi referentiem, pārrunas interešu grupās, mielošanās pie groziņiem un jo sevišķi pie namamātes un namatēva gādātā cienasta. Dalībnieku vidū bija arī prof. R. Markus un ģen. O. Dankers.

V .Zirnītis

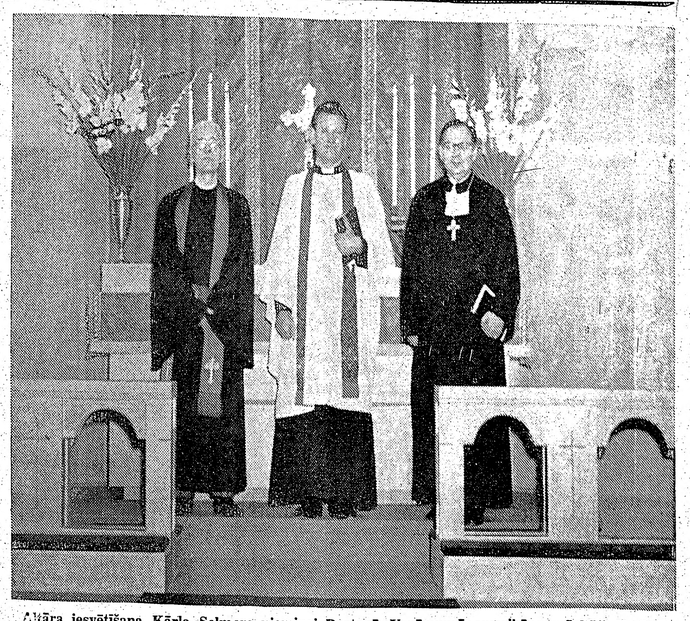

Altāŗa iesvētīšana Kārļa Selmera piemiņai Bostonā. Uzņēmumā amerikāņu mācītāji V. Sadlers, Stanlejs H. Knulls un draudzes mācītājs F. Ruperts.

Bērnu svētki Cikagā

Šogad Cikagas latviešu bērnu svētku motto bija nelaikā Jāņa Jaunsudrabiņa mude „Ak draugi, nastas nolieciet!", kas laikam gan vairāk bija domāts pieaugušiem svētku apmeklētājiem.

Svētki norisinājās skaistajā Miller Meadows laukumā un bija pulcinājuši apm. 700 apmeklētāju. Arī laiks bija labvēlīgs un tikai pievakarē uznāca neliela lietusgāze, kas mazo priekus tomēr nespēja traucēt. Svētkus rīkoja Cikagas latviešu skola un tos atbalstīja Cikagas draudzes un organizācijas, talkā nāca katrs, kam bija iespējams veltīt dažas stundas šim darbam, mūsu nākotnes nesēju — bērnu labā.

Plkst. 11 rītā sākās tradicionālais svētku dalībnieku gājiens. Šoreiz gan redzēja tikai bērnus zem 12 gadiem, jo daļa jaunatnes bija aizbraukusi uz skautu nometni. Taču mazie dalībnieki visur piedalījās aizrautīgi.

Māc. A. Sudars uzrunā aicināja visus būt vienotiem Kristus draudzē un allaž turēties pie latviešu tautas un valodas. Arī dzimtenes latvieši cīnās par savu valodu un tautu, tāpēc mūsu pienākums ir darīt to pašu. Skolas pārzinis prof. Atis Grotāns aicināja bērnus svētkos pārbaudīt savas zināšanas un fizisko veiklību, kuŗas abas nepieciešamas. Jāatceŗas tauta dzimtenē. Brīvība un patiesība jaunatnei allaž bijušas tuvas un par tām jāstāv arī tagad. Cikagas latviešu jaunatnes pulciņa priekšnieks Jānis Plūme norādīja uz nepieciešamību uzsvērt latviešu tautas intereses. Degsmi par tautas mērķiem pierādīt var ar interesi par sabiedrisko darbu. Šādu interesi parādīt var jau bērns.

Labākā latviešu vēstures un valodas zinātāja Dace Dindone sveicināja latviešu bērnus dzimtenē ar vārdiem: „Neesam jūs piemirsuši . . . "

Pēc akta bērni steidzās pie stendiem, lai izmēģinātu spēkus un prasmi dažādās nodarbībās. Latviešu karaviŗu stendā, kuŗu vadīja DV ASV pr-ks Augusts Vanags ar palīgiem LKOK J. Ruģenu un A. Eglāju, zēni un meitenes dzirdēja pastāstam par skolnieku rotas cīņām pie Cēsīm, leģendāro Bruņinieka krusta kavalieri Z. Butku, par mūsu leģionu, Latviju. Pie citām novietnēm bērni parādīja ievērojamas latviešu tautas dziesmu un latviešu folkloras zināšanas, mācēja uzzīmēt Latvijas kartes kontūras un parādīt, kur atrodas Rīga, Liepāja, Rēzeknes ezers, Gaiziņkalns. Sporta nodarbībās redzēja piedalāmies kā pavisam mazus, tā arī sen jau pāri kalna kuprim pārkāpušus „jauniešus."

Lai gan visi bija aktīvi un rosīgi, bērnu svētku ārstiem Dr. V. Medenim un Dr. R. Medenei darba nebija. Toties rosīgi dabūja kustēties Ciānas draudzes dāmas, kuŗām šogad piekrita kafijas vārīšana un desiņu porciju sagatavošana. Ēdamais visiem garšoja tik labi, ka svētkiem beidzoties pāri nepalika ne kripatas.

K. Ķ.

Ievērojams notikums latviešu draudžu dzīvē

Svētdien 1962. g. 19 augustā, kuplam dievlūdzēju skaitam piedaloties, Bostonā, Jamaica Plain latviešu lut. draudzē iesvētīja jauno altāri un nodeva to draudzes lietošanā.

Jaunais altāris ir veltīts šīs draudzes bij. ilggadīgā mācītāja Kārļa Selmera piemiņai, kas šai draudzē nokalpoja 37 gadus — līdz 1959 gadam; māc K. Selmers mira 1960. g. 10. jūlijā, apglabāts Ģetzemenes kapsētā Bostonas pievārtē, kur atdusas arī šīs draudzes pirmais māc. H. Rebane.

Māc. K. Selmers bija īsts patriots, viņa pašaizliedzīgā rūpība sevišķi izpaudās pirmos iecelošanas gados, kad neskaitāmi jaunie emigranti no Vācijas nometnēm ieradās Bostonā.

Jaunizbūvētais altāris, kancelē un lasāmā pults ar visu altāŗa telpas izbūvi ir pateicīgo ziedotāju rezultāts, kas izmaksājusi pāri par $2400,00. Darbs veidots gaišā ozolā un to veikusi Bostonas būvfirma. Altāŗa izbūves komitejā darbojās dr. pr. vietn. Vilis Kenigs, kasieris Arvids Strauts un dr. māc. F. Ruperts. Šis ir pirmais gadījums latviešu baznīcas dzīvē, kad draudze kā piemiņas zīmi savam mācītājam veltī altāŗa telpu.

Draudze pateicas visiem atsaucīgiem ziedotājiem. Altāŗa iesvētei, ko izdarīja Jaunanglijas bazn. prez. Rev. Stanlejs H. Knulls, sekoja dievgalda dievkalpojums un pieņemšana draudzes zālē. F. R.

OTTO KROLLA

KARALIS GAIDA

Atmiņu grāmatā par savu darbu Nacionālajā operā autors paveŗ priekškaru un rāda operu tādu, kāda tā skatītājiem paliek neredzama. Sastapsimies ar mākslinieķiem, politiķiem, sabiedriskiem darbiniekiem. Visi saukti īstajos vārdos. Redzēsim visu jaunā apgaismojumā. Pārdzīvosim operas baleta drausmīgo braucienu ar „Odinu" uz Zviedriju viesizrādēs. Pasmiesimies par daudziem jocīgiem gadījumiem opernieku darbā, piem. kapraču netikšanu laukā no kapa „Hamleta" izrādē u. c. Foto un karikatūras kuplina tekstu. Vāku zīmējis EGILS KROLLS. Grāmata drukāta uz satinēta papīra, apm. 400 lpp. Maksās $ 5.50. Pasūtinot līdz 1. novembrim izdevniecībā $ 4.00. Sarakste, čeki, MO vai nauda sūtāma uz

O. Krolla vārdu, 800 S. HALSTED ST., HULL HOUSE, CHICAGO 7, ILLINOIS, USA.

Grāmata iznāks novembŗa beigās.

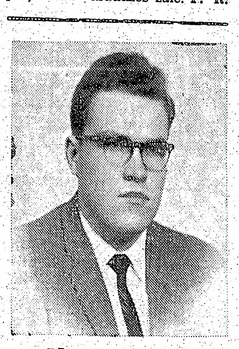

PĒERIS JANSONS

beidzis New York universitāti Ņujorkā ar B.A. grādu bioloģijā. Viņš ir Beta Lambda Sigma Honor Society loceklis un uzņemts medicīnas skolā, kur turpinās studijas M.D. grāda iegūšanai.

KO NOZĪMĒ SAKARU UZŅEMŠANA AR LATVIJU

Vairākās mūsu laikrakstā publicētās lasītāju vēstulēs izrādīta interese par Jaunatnes Svētku laikā notikušajām pārrunām politiskā pudurī. Lasītājus aizskāris teikums, labāk sakot — teikuma daļa: „ . . . jāmaina līdz šim plaši izplatītā nostāja, ka visi cilvēki patreiz Latvijā, izņemot personīgos radus, ir komūnisti." Toreiz, šo teikumu dzirdot no referenta Aivara Oša mutes, tas izklausījās tīri pēc smalkjūtīgas šejienes tautiešu aizbildināšanās: jo kā gan citādi izskaidrot to drausmīgo vienaldzību, kāda mūsu sabiedrībā pastāv pret visu, kas okupētā Latvijā notiek!

— Saķ', tur jau visi komūnisti (izņemot, protams, manus radus); jo tālāk no visa, jo labāk . . .

Paciņu sūtīšana, jūs sakāt? Vai tad tās netiek sūtītas radiem? Paciņu sūtīšana varētu gan izvērsties par tīri iespaidīgu „tautas palīdzības" veidu; it sevišķi, ja tā organizēti centrētos uz mums nozīmīgu iestādījumu atbalstīšanu, bet . . . šiem mērķiem nepietiek ar to saburzīto dālderi, kas 14. jūnijā ar cēlu žestu tiek iemests upuŗtraukā, nedz ar to, ko vienreiz gadā cienīgi iezīmē Daugavas Vanagu ziedojumu listes ailē. Lai šis pasākums iegūtu sabiedriski iespaidīgu nozīmi, vajaga daudz, daudz vairāk.

Bez tam, dzīvojot šai pusē, kas taču pārstāv ideālistisko pasaules uzskatu iepretim komūnismam, kas izteikti pasvītro savas materiālisma - mācības, vai mēs drīkstam visu svaru likt materiālās palīdzības kausā? Un cik, vai atļauts jautāt, esam darījuši, lai palīdzētu saviem brāļiem vissvarīgākajā — garīgajā ziņā?

Ja lasītāji sakās zinām patreizējos apstākļus Latvijā un nākamā teikumā salīdzina tos ar apstākļiem Ungārijā pirms revolūcijas, tad te, manuprāt, gan ir vietā runāt par frazēm, pie tam nodrāztām. Runājot ar audžu, kas nule kā atgriezušies no okupētās Latvijas, tie bez kurnēšanas atbild jautājumiem, cik tagad tur maksā biezpiens, cik zābaku zoles u. t. t., bet tūdaļ neaicināti steidzas piemetināt savus novērojumus, kas viņiem personīgi likušies visspilgtākie. Un tie nekad nav materiālas dabas! Viņi stāsta, ka daļa cilvēku tur nogrimuši pilnīgā apātijā, aizvien vairāk sākdami līdzināties komūnistu mērkos ietilpinātam „nākotnes strādnieka" tipam — bez mazākās personīgās gribas izpausmes. Citi vēl cer, vēl meklē; tos loti interesē viss, kas notiek Rietumos — ne tikai politiskā, bet arī mākslas un saimnieciskā dzīvē, zinātnes sasniegumos. Daži „rumpojas": ģērbjas pa rietumnieku modei, jūsmc par džezu. Citi paklusām stāsta rūgtus jokus par varas vīriem un viņu ķibelēm. To, kas atklāti meklētu baznīcas padomu, nav palicis maz. Daudz vairāk tādu, kas savu atlikušo dzīves daļu izmīsumā nodzer. Par tiem, kas patreizējo iekārtu tur par lobu un pareizu, derētu runāt citā reizē; tik un tā, viņu nav daudz. Ikdienas dzīvē visgrūtāk panesams ir taisni pārkrievošanas spaids un nepieciešamība aizvien apzināties, ko saka, lai nejauši pasprukuša vārda dēļ neiepītos nelaimē.

Un ko gan šai ziņā visskaistākā Amerikas paciņa ar angļu drēbi un lakādas kurpēm varētu līdzēt?

Vai tad vēl svarīgāka par bagāto aizjūras radu taustāmi izrādīto līdzjūtību nav īstā mīlestība, kas palīdzētu atgūt viņiem cilvēka pašcieņu? — Kas apūtīja pārņemtiem liktu atkal sākt domāt, kas ziņu izslāpušajiem darītu pieejamas brīvo cilvēku domas, kas mūsu laika paveida „dumpīgos" ierosinātu uz drusku dziļāku pamatu meklēšanu un izmisušajiem atdotu viņu cerību? — Jo viņos pašos mīt milzu spēks, tikai komūnistu izkoptās modernās zemapziņas psiholoģijas ietekmē viņi to vairs skaidri neapzinas. Viņi ir kā Nurgas apsēstais Varis pasakā par Maiju un Paiju. Varim pašam „likais koks jānocērt, akmens kalns jānogāž, cirvis no ūdens jāizteš, virve no akmens jāizplēš." Protams, bez Maijas viņš to nebūtu varējis; viņa „kājas ir kā mieti," viņa „rokas ir kā piestas," viņa „galva ir kā kubls." Bet šī Maija — tie esam mēs. Mums nav Laimas dotas elles atslēgas, bet mums ir radio raidītāji. Mums nav Velēnu vecīša dāvātas spēka garoziņas, bet mūsu rīcībā ir visas pasaules grāmatas, ar visiem iespējamiem spēka vārdiem. Kā, Maija audzēja gaŗo pupju, lai nokļūtu debesu pļavā, tā mēs varam audzēt ideju, kas nepieciešama brīvības atgūšanai. Kur Maijai bija meža gariņu un pasaku tēļu padomi, lai mums palīdz Dieva padoms un uzdevums.

Vismaz es tā sapratu teicienu par „sakaru uzņemšanu ar Latviju."

Raksta „Nepieciešama latviešu sab. domas revīzija" (LA Nr. 56) autore.

NUJORKA

● Apm. 100 Ņujorkas latviešu skautu un gaidu kopā ar daļēm skautu labvēļiem 24. augusta vakarā divos autobusos devās uz skautu nometni Kelamazū. Ierodoties sestdien nometnes vietā, daba nebija skautiem pārāk labvēliga — lija lietus.

Gars skautiem tomēr bija modrs, cerot uz labākiem apstākļiem nākošajās nometnes dienās.

● Frīportas svētdienas skolā mācības notiks vecajā vietā. Skolas telpu iekārtojums un citi apstākļi nav labvēligi bērniem un audzinātājiem, tāpēc skolas vadība vēlējās šogad sameklēt citas telpas. Pagaidām tādas nav atrastas .

Nav sekmējies arī ar apbūves gabalu iegādi jaunajam īpašumam Longailendas rajonā. Ir apskatīti un pat ieteikti iegādāties divi šādi objekti, kas vēlāk tomēr izrādījās nepiemēroti.

● Uz DV dienām Ņujorkā gaŗās nedēļas nogalē pirmie un reizē arī tālākie viesi, ieradušies nedēļu pirms sarīkojuma. Tās ir divas ģimenes no Linkolnas, Nebraskā, un Mineapoles, kas atvaļinājumu ,nodomājuši pavadīt Ņujorkā, iepazīstoties ar debesskrāpjiem un ievērojamākām vietām.

● Latviešu humānitāro zinātņu asociācijas sarīkojumā 9. decembrī, plkst. 11 rītā Baltijas brīvības namā notiks Dr. J. Driļļa referāts Cilvēka lidojums telpā.

● Rakstniekam Jānim Jaunsudrabiņam veltīts rīts notiks svētdien, 23. septembrī, plkst. 11 rītā Picadilli viesnīcā, pie Taima laukuma Manhatenā. Programmā lasīs Jaunsudrabiņa darbus, sekos apskats par rakstnieka dzīvi. Koncertā dzirdēsim J. Jaunsudrabiņa sacerētās dziesmas. Būs arī rakstnieka darbu izstāde.

— i.

ASV BAZNĪCĀS

ČIKAGA

Čikagas latviešu ev. - lut. Cīņas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

2. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums, māc. A. Rautenšilds.

BURLINGAME, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 8. septembrī, dievkalpojums.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

VIRDŽINIJTAUNA

Virdžinijtaunas ev.-lut. latv. dr. 9. septembrī, plkst. 1 p. p. angļkāņu baznīcā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta v. lut. baznīcā, 45. un H ielā.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

9. septembrī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IR. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķa 9 istabu dubultķieģeļu divu dzīvokļu māja ar pagrabā izbūvētu lielu atpūtas telpu, jauna moderna ūdens - eļļas apkure, divas garāžas. Iemaksa $ 3.000,-, atlikums uz jaunām izdevīgām obligācijām.

BROADVIEW - DANFORTH: 7 istabu dubultķieģeļu māja ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu, 2 virtuves, eļļas apkure. Kopīga cena $ 14.900,-, iemaksa $ 2.000,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadīgu obligāciju.

DANFORTH - FERRIER: Atsevišķa 6 istabu māja, divas virtuves, 2 vannas istabas, moderna apkure. Kopīgā cena $ 14.500,-, iemaksa $ 500,-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Dr. E. Upenieks

Santiago un Buenos Aires

Tālākam lidojumam mums vajadzēja mainīt lidmašīnu, jo iepriekšējai motors acīmredzot nebija salabojams. Kad bijām labi augstu gaisā, sākām mēģināt gulēt.

Pamodāmies, kad bija jau gaišs rītš. Motoru vienmērīgā rūkoņa bija tā pierasta, ka to vairs neuzdzirdējām. Noskaidrojām, ka esam jau virs Čīles, netālu no Santiago. Virs galvas mums bija skaidra debess, apakšā sniegbalti paugurainī lauki, cik vien tālu acis spēj saredzēt. Sākumā domājām, ka lejā varēja būt dzīļa ziema, bet tā kā nevarēja saskatīt ne mežus, ne pilsētas, draugs prātoja, ka tie varētu būt salpetra lauki. Par Čīles salpetri es biju dzirdējis, bet šis apgalvojums man likās neticams. Beidzot laipns apkalpotājs paskaidroja, ka tie ir tikai balti mākoņi.

Drīz arī Andu kalni sāka pabāzt savas galotnes cauri mākoņu spraugām. Tas nozīmēja, ka lidmašīna, kas bija lidojusi virs piekrastes okeāna ūdeņiem, tagad pagriezusies uz sauszemi.

Jo tālāk ielidojām virs kalniem, jo mazāk bija mākoņu, un to vietā pavērās skaisti kalnu skati. Šur tur lejā pamirdzēja kāds ezers, tad pusizžuvusi upes gultne.

Salīdzinot ar plašajiem džungļiem, ko vērojām, braucot pāri Kolumbijai un Peru ziemeļu daļai, Andu kalnu plašums, šķiet, vairāk deva iespējas eksistencei kalnu ērgļiem un plēsīgām lauvām.

Brokastis bija vienkāršas, bet visiem labi garšoja. Reti garšīgā kafija drīz aizdzina pasažieru miegainību un sākām posties izkāpšanai.

SANTIAGO

Santiago dibinājis Pedro de Valdivia 1541. g. 12. februārī. Bijušas sīvas cīņas ar kareivīgiem amerikāņiem, kuŗus veltīgi bija mēģinājuši sev pakļaut arī inki.

Paši čīlieši stipri atšķiras no derna ar augstiem debesskrāpjiem un plašām avenijām. Tā atrodas apmēram 2000 pēdu augstumā virs jūŗas līmeņa. Klimats tur ir ļoti labs visu gadu. Lejā ir auglīgas druvas un dārzi. Sniegotie kalni paveŗ lielas iespējas slēpošanas sporta cienītājiem. Tādus mēs satikām arī mūsu lidmašīnā, kas no Sav. Valstīm un Kanadas, nevarēdami sagaidīt savu ziemu, devās šurp labi izslēpoties.

Paši čīlieši stipri atšķiras no pārējiem dienvidniekiem ar savu strādīgumu un rāmāku temperamentu.

Interesanti ir pastaigāties pa ielām, jo tās nekad nav tukšas, un sevišķi dzīvas tās ir vakaros un svētku dienās. Šķiet, visa pilsēta iziet uz ielām un pastaigājas. Skatlogos var redzēt itin visu un ar dažādām cenām.

Daudzi viņi domājuši arī par tūristiem, jo piemiņai var iegādāties ļodi daudz dažādu vaŗa izstrādājumu.

Peru raksturīgākās piemiņas lietas bija darinātas sudrabā.

Sākām lidojumu pāri bagātajai „sudrabotai zemei" — Argentīnai. Šķērsojot Andus, bija iespēja redzēt vēl nekad neredzētas kalnu ainas: sniegotas kalnu

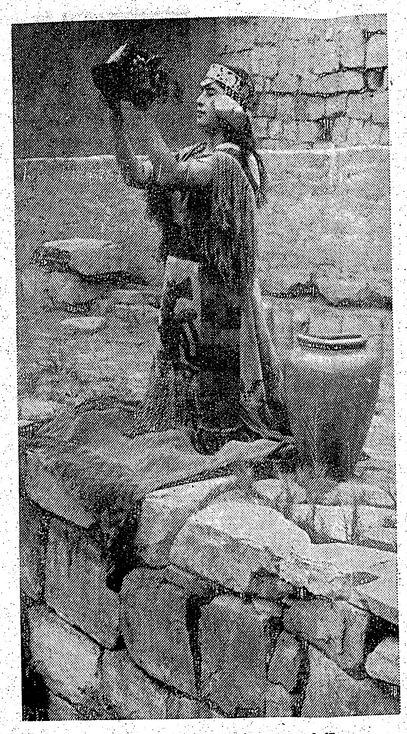

Inku meitene Šķistās jaunavas dejā.

galotnes, dziļas bezdibeņu aizas, brūngani krāsainās kalnu sienas, zaļās ielejas. Jo dziļāk iebraucām Argentīnā, jo mazāk bija kalnu un vairāk parādījās līdzenumi, vispirms diezgan tuksnešaini, pēc tam vairāk un vairāk ar plašām lopu audzētavām. No lidmašīnas tās izskatījās kā lieli kvadrātveidīgi norobežoti laukumi ar apaļu dīķi vidū un daudzie lopiņi apkārt tam bija grūti saredzami kā mazi raibi punktiņi. Tikai nolaižoties zemāk, kad tuvojāmies Buenos Aires, varēja sākt atšķirt skaidrāk dārzus un mājas.

BUENOS AIRES

Bunos Aires ir moderna, bagāta un skaista pilsēta. Tai piederot augstākais debesskrāpis dienvidus kontinentā, platākā avenija un lielākie stēki pasaulē.

Muitas ierēdņi, ģērbušies baltos mēteļos, radīja savādu atmosfairu bagāžas telpās, bet pie kontroles izrādījās diezgan laipni. Šur tur varēja manīt, ka notiek arī nelegāli darījumi ar dažiem citiem pasažieriem.

Pirmo nepatikšanu piedzīvojām ar šoferi, kas mūs veda uz pilsētu. Cena, ko viņš mums beigās noprasīja, pārsniedza visu iedomāto. Daudz neko nevarēja strīdēties, jo taksometrā skaititāja nebija un tādā gadījumā esot bijis viss jānorunā iepriekš bet mēs to nebijām darījuši.

Apmetāmies viesnīcā, kas bija tuvāk pilsētas centram, jo negribējām pārāk bieži vairs taksometrus izmantot.

Viesnīca gan bija jauna un moderna un maksāja to pašu, ko pie mums, bet man tas likās kā modernās celtniecības brāķis. Divi celtņi, kas darbojās visu nakti, radīja tādu troksni, ka pirmo nakti nemaz nevarēja aizmigt. Pat zīmuļa kritiens uz grīdas bija dzirdams cauri diviem stāviem, Kalpoņu sarunas gaiteņos skanēja cauri visiem 10 stāviem.

Buenos Aires man ļoti atgādināja modernās itaļu pilsētas.

(Turpinājums sekos)

PAZĪSTAMA LONDONAS FIRMA
LAMPERT & POLIMEX CO.
piedāvā savus pakalpojumus
DĀVANU SAINĪŠU nosūtīšanai
Jūsu piederīgiem LATVIJĀ.

- Mūsu preces ir labākās kvalitātes.
- Tās ir visvairāk pieprasītās Latvijā.
- Mūsu cenas ir zemākās.
- Piesūtīšana ir garantēta vai nesaņemšanas gadījumā atmaksājam naudu.
- Jums nav nekāda riska.

Cenrāžus izsūtām uz pieprasījuma.

LAMPERT & POLIMEX CO.
47, Harrington Rd., LONDON, S. W. 7, ENGLAND.

BRĪVDIENĀM piedāvājam
JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Voitkus — SPOGULIS — humoreska	$ 5.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antolog.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONĪBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
J. Klīdzējs — JAUNIEŠI — romāns	$ 3.80
Irma Grebzde — KALNI KAPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marģ. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
A. Eglītis — DIVI KAPTEŅI — ar autora zīmējumiem	$ 2.80
S. Lazdiņa — SADEGUŠIE SPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU SALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont., Canada.

Mazi strīdi un domstarpības veicina laimīgu kopdzīvi

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Nezinu, kā tas ir Kanadā vai Sav. Valstīs, bet šeit negadās bieži, kad, lasot angļu laikrakstus, atduŗamies uz mūsu zinātnieku domām kādā iztirzājamā jautājumā.

Kādu dienu Daily Mail'ā ieraudzīju interviju ar Sav. Valstīs Kalifornijā dzīvojošo mūsu tautieti, ārstu Dr. Georgu R. Bachu, kuŗā bija izklāstītas viņa domas par apstākļiem, kas veicina laimīgu laulāto kopdzīvi.

Rakstu laikrakstam bija piesūtījis Nujorkas līdzstrādnieks Stanlejs Burch's.

„Laulības dzīve salīdzināma ar kaujas lauku un daži gadījuma strīdi ilgstošai laimīgai kopdzīvei ir nepieciešami un nāk tai tikai par labu, — šādos uzskatos vismaz ir latviešu emigrants Dr. Georgs R. Bachs, kas pašreiz ir praktizējošais psihologs Kalifornijā, — tā sākas intervija.

„Viņš iedrošina savus pacientus — precētos pāŗus „izkaŗot" domstarpības ārsta kabinetā. Labai kopdzīvei tīra un godīga cīņa šad tad nepieciešama," saka 47 g. v. Dr. B., kas pats laimīgi „cīnās" ar savu dzīvesbiedri jau 23 gadus. Šis laipnais un labvēlīgais vīrs veic savu darbu elegantā pajumtē, ko Losandželosā sauc par psichiatru ielu vai Couchcrescent'u.

„Mīlestība nozīmē, ka divi cilvēki ir viens otrā ieinteresēti, bet lai sasniegtu lielāku tuvību, bieži vēlās viens otru pārgrozīt. Kā pārāk agresīvās, naida pilnās laulības, tā arī tādas, kas cieš no baiļu instinktiem, ir labi padevušās manām pūlēm darbu veikt mērķtiecīgi, konstruktīvi. Es laulātiem dodu virkni priekšrakstu, kas tiem jāpilda, un iepazīstinu viņus ar „cīņas" programmu. Ja tā ir godīga un tīra, par patiesām lietām tā var dot emocionālu atvieglinājumu un starp vīru un sievu atkal nodibinās liela tuvība un draudzība. Es lūdzu laulātos noteikt galvenos domstarpību punktus (visvairāk šo domstarpību ir nedēļu nogalēs un atvaļinājumu laikos) un, nepiemirstot mērķtiecību, atzīmēt, kuŗam šī cīņa bijusi konstruktīvāka, un, salīdzinot datus ar iepriekšējo reizi, no šīm atbildēm tad arī izriet rezultāts, kas ir uzvarētājs un kas zaudētājs."

Laulātie ārsta kabinetā vaļsirdīgi izklāsta savas jūtas, kuŗas ārsts uzņem skaņu lentē, lai laulāto naida un dusmu izplūdus vēlāk mierīgi analizētu. Kopdzīve bez domstarpībām pēc B. domām nav veselīga, jo tajā apslēptās naida jūtas bieži vien atrod ceļu uz trešām personām.

RAKSTNIEKS
JĀNIS JAUNSUDRABIŅŠ
miris 1962. gada 28. augustā Vācijā.
Aizgājēju dziļās skumjās piemin
KANADAS DAUGAVAS VANAGU SAIME.

Latviešu burtnieku saimes vecmeistars
JĀNIS JAUNSUDRABIŅŠ
miris 1962. gada 28. augustā Vācijā.
Par viņu sēro
LNAK un VISI LATVIEŠI KANADĀ.

RAKSTNIEKS
JĀNIS JAUNSUDRABIŅŠ
dzimis 1877. gada 25. augustā, miris 1962. gada 28. augustā.

Kas cilvēks ir bez dzimtenes,
Bez tēvijas, bez mājām?
Zem svešu tautu kājām.
Tik puteklis un pameslis
J. Jaunsudrabiņš.

Aizgājēja piemiņu godina
LATVIEŠU PRESES BIEDRĪBAS
KANADAS KOPA.

NOSLĒPUMAINI ATGADĪJUMI JAUNATNES FESTIVĀLĀ

(ZIŅOJUMS LA NO HELSINKIEM)

Komūnistu rīkotā jaunatnes festivāla laikā kāds pārdrošs igauņu emigrants ieradies uz padomju kuģa „Grūzija," kur tam iedota saindēta limonāde. Igaunis atradies bezsamaņas stāvoklī piecas stundas. Uz kuģa „Grūzija" uzturējās festivāla padomju dalībnieki. Nav noskaidrots, kāpēc igaunis ieradies uz kuģa. Nav arī saprotams, kāpēc krievi viņam kuģi ļāvuši atstāt.

Pēc tam, kad viņš bija pavadījis uz kuģa piecas stundas nesamaņā, pulkst. 3 naktī tas ieradies kopā ar kādu pavadoni savā apmešanās vietā Studentu mītnē. Kas bijis viņa pavadonis, nav zināms. Igaunis pats neatceras, kā viņš nokļuvis savā apmešanās vietā. Pēc atgriešanās savā mītnē igaunis tūliņ aizmidzis. No rīta viņš pamodies uz īsu brīdi, bet tūliņ atkal aizmidzis un nogulējis līdz plkst. 7 vakarā. Pa to laiku, kamēr tas bijis aizmidzis, viņam no mutes tecējušas asinis. Pamodies, igaunis atradis, ka viņa kabatas bijušas izvandītas. Viņam tomēr kabatās nav bijis nekā tāda, kas komūnistus varētu interesēt. Vēl nedēļu pēc notikušā igaunis nejuties labi. Somu avīzes šo gadījumu noklusējušas.

„Bet pieņemsim, ka laulātie atsakās no „tīras" cīņas resp. atsakās tuvāk izskaidrot savstarpējās attieksmes?"

Attapīgajam latvietim ir ātra atbilde uz šo jautājumu: „Ja viņi atsakās to darīt, ārstniecībai uz to ir atbilde, ko paši laulātie sev slēpj — viņi patiesībā vēlās šķiršanos."

Somu prese tomēr apskata kādu citu noslēpumainu gadījumu, kas noticis jaunatnes festivāla laikā. Neizprotamā kārtā nozudis katoļu garīdznieks krievs Ivans Kornijevskis, kas ieradies Helsinkos no Briseles. Kornijevskis, 51. g. v., bijis Sarkanās armijas karavīrs, kritis gūstā, bet nav gribējis atgriezties Padomju Savienībā. Sākumā tas strādājis ogļraktuvēs Beļģijā. 1950. g. tas pieņēmis katoļticību un devies uz Romu, lai sagatavotos garīdznieka amatam. Kopš 1957. g. viņš darbojās Briselē, misionāru centrā.

Helsinkos tas ieradies automobilī, apmeties angļu skolā un regulāri apmeklējis katoļu baznīcu. Kopš 3. augusta tas nozudis. Festivāls beidzās 6. augustā. Tad no Briseles sāka meklēt, kas notācis ar Kornijevski. Somu policija tad noskaidroja, ka Kornijevskis 4. augustā, pēc tam kad bija izpildījis visas vajadzīgās formalitātes, ar krievu lidmašīnu izlidojis uz Ļeņingradu. Katoļu organizācija, pie kuŗas tas piederēja, ir pārliecināta, ka viņš aizvests ar varu. Ziņas par Kornijevski pieprasījis arī Apvienoto Nāciju bēgļu lietu virskomisārs.

Šinī sakarībā laikraksti atceras gadījumu, kas noticis pirms pieciem gadiem Frankfurtē pie

(Nobeigums 8. lpp.)

DAŽĀDAS
ATTĪSTIŠA
ĀTRA UN PIRMKL
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNIC
Darba laiks no pl. 9—8, se

Kur pēkšņi izgaisa tava
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET A
LOTUS PUĶ
802 Bathurst ielā,
tel.: LE 3-38
KANADAS DAIĻAMAT
SALO
LOT

AUSTRA Š
DĀMU FRIZIERSA
737 Bloor St., W., pie Grace, To

NEKUSTA
došanā:
u. c.
APDROSI
auto, mā
nelaimes
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC
OBLIGAC
aizdevun
NOTĀRS
notariāli
316 H

VENUS
Latviešu
Adas
231 Roncesv
LE 4-4645;

A. EGLĪTIS
RADIO un TELEVĪZIJAS v
Ieriko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v
IZIRĒ TV par $8,- M
161A Roncesvalles Ave., Toro

VALDE
Zeltkalis A.
Gatavo un labo visu
19 Pretoria Ave
HO
PIEPRASIE

LATVIEŠU R
CA
727 Danforth
BAGĀTĪGAS ZIED
SAKĀR
DIJUM
PISKI
TAUTI

LATVIJAS
AMERIKĀ

PIEŅEM VISĀDA VE
IESPIEDUMDARBU
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IE
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRIB
KONCERTU PROGRAM
SARĪKOJUMU BIĻET
PLAKĀTUS, DZIESM
GRĀMATAS un 2
VESTULU VEĪ
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IE
ONT., CANADA.
Pasūtinājumus lūdzam no

PĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

RTH - FERRIER: Atsevišķa 6 istabu virtuves, 2 vannas istabas, moderna ap- cena $ 14.500,-, iemaksa $ 500,-.

ALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ S LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

KS

UDRABIŅŠ

gustā Vācijā.

dziļās skumjās piemin

GAVAS VANAGU SAIME.

nes vecmeistars

UDRABIŅŠ

gustā Vācijā.

Par viņu sēro

VISI LATVIEŠI KANADĀ.

KS

UDRABIŅŠ

iris 1962. gada 28. augustā.

Aizgājēja piemiņu godina

TVIEŠU PRESES BIEDRĪBAS

KANADAS KOPA.

ĪJUMI JAUNATNES ĀLĀ

HELSINKIEM)

a pavadonis, pats neatce- savā apme- riešanās savā aizmidzis. No uz īsu brīdi, idzis un no- vakarā. Pa bijis aizmi- tes tecējušas aunis atradis, jušas izvandī- batās nav bi- komūnistus ēl nedēļu pēc nejuties labi. dījumu noklu-

nēr apskata mainu gadīju- unatnes festi- rotamā kārtā garīdznieks rņijevskis, kas no Briseles. v., bijis Sar- aravīrs, kritis ribējis atgriez-

ties Padomju Savienībā. Sākumā tas strādājis ogļraktuvēs Beļģijā. 1950. g. tas pieņēmis katoļticību un devies uz Romu, lai sagatavotos garīdznieka amatam. Kopš 1957. g. viņš darbojās Briselē, misionāru centrā.

Helsinkos tas ieradies automobilī, apmeties angļu skolā un regulāri apmeklējis katoļu baznīcu. Kopš 3. augusta tas nozudis. Festivāls beidzās 6. augustā. Tad no Briseles sāka meklēt, kas noticis ar Korņijevski. Somu policija tad noskaidroja, ka Korņijevskis 4. augustā, pēc tam kad bija izpildījis visas vajadzīgās formalitātes, ar krievu lidmašīnu izlidojis uz Ļeņingradu. Katoļu organizācija, pie kuras tas piederēja, ir pārliecināta, ka viņš aizvests ar varu. Ziņas par Korņijevski pieprasījis arī Apvienoto Nāciju bēgļu lietu virskomisārs.

Šinī sakarībā laikraksti atceras gadījumu, kas noticis pirms pieciem gadiem Frankfurtē pie

(Nobeigums 8. lpp.)

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

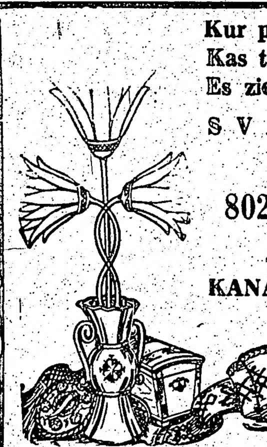

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W.,
TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-679?

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

REALTOR

BĒRZIŅŠ
Realty Limited

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.

REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC

LE 4-8447
316 Harbord St.,
TORONTO

LICENZĒTS
GĀZES UN EĻĻAS
APKUŖU IERĪKOTĀJS
izpilda jaunus un remonta darbus.
Krāsns tīrīšana $ 7.00.
Lūdz zvanīt LE 1-6583.
A. LAGUNS,
204 Oakwood Ave., Toronto.

VENUS
PUĶU VEIKALS
• Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
• Latviešu keramika.
• Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅŠ

ARVID VILMS,
Box 181, ISLINGTON, ONT.
vēlās izmainīties
„EX LIBRIS" ZĪMĒM.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
• IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ. •
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

VALUDE
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

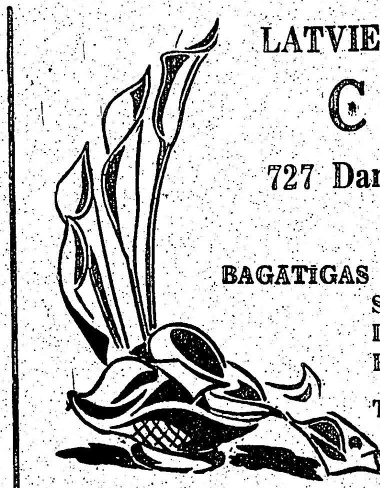

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Royal Conservatory of Music
SCHOOL O[illegible] [illegible]zzoleni, Principal
RUDEN[illegible] [illegible]A SĀKAS
4. SEPT[illegible]
KLAVIERES[illegible] [illegible]ELES. BALSS. RUNĀŠANAS MĀKSLA. [illegible]RAS. TEORIJA. ORĶESTRA INSTRUMENTI.
SPECIĀLKURSI APDĀVINĀTIEM AUDZĒKŅIEM.
Konservatorijai nodaļas visā pilsētā.
Tuvākai informācijai sazināties:
Registrar, 135 College Street (galvenā ēkā) — 368-2655
vai Supervisor of Branches, 460 Avenue Road — WA 1-8958

NOPELNIET SAVĀ BRĪVAJĀ LAIKĀ
VĒL VISMAZ $ 100.- NEDĒĻĀ.

Kļūstiet mūsu sabiedrības pārstāvis. Mēs esam viena no lielākām un vecākām SAIŅU sūtīšanas firmām pasaulē. Mēs sūtām labākās preces par lētākām cenām. Pārstāvim NAV NEPIECIEŠAMAS NEKĀDAS SPECIĀLAS ZINĀŠANAS. Katram strādājošam vīrietim, sievietei, studentam vai pensionētai personai tas ir viegli iespējams. Mēs ieteicam arī VISIEM CITU FIRMU PĀRSTĀVJIEM rakstīt mums un garantējam ziņas neizpaust, jo pie mums Jūs variet nopelnīt daudz vairāk nekā pie citām firmām. Lūdzu rakstiet nekavējoties, un pieprasiet tuvākus paskaidrojumus un instrukcijas. Pasta kaste 566.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
• Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. •

AUGUSTA MĒNEŠA KAŽOKU IZPĀRDOŠANA
par pazeminātu cenu no 15% līdz 50%.
Tie, kas pagatavoti uz pasūtinājuma, 20% lētāk.
Pieņemam pasūtinājumus eiropiešu veida kažokiem.
LEE FURS,
707 Mt. Pleasant Rd., Toronto. HU 3-6851.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS UN NOTIS

Andrejs Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARA — noveles	$ 3.20
Dr. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta atmiņas	$ 5.50
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS — noveles	$ 3.20
V. Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$ 2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKA — dzejoļi	$ 2.80
ZINTIS Nr. 6./7. (plašs dubultnr. angļu valodā)	$ 1.50
NOTIS	
V. Dārziņš — 200 latviešu tautas dziesmas II, III, IV. b ā	$ 3.50
III - IV kopā	$ 6.00
Jēk. Mediņš — latviešu tautas dziesmas	$ 2.50
Arv. Žilinskis — Solo dziesmu izlase	$ 4.00

Pasūtinot apgādā 25% atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS,
719 W. Willow St., Chicago 14, Ill., USA.

Pārdodams ĪPAŠUMS
WASAGA BEACH (Oakview)
ļoti labā rajonā.
Zvaniet darbdienās pēc pl. 6 vak. OX 9-5346, Toronto.

Meklē SIEVIETI
pie bērniem
5 dienas nedēļā
no plkst. 2.30 līdz 5.30.
Zvanīt LE 1-2780, Toronto.

Bloor - Bathurst rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba
vieniniekam / cei ar vārīšanas iespējām un ledusskapi.
$ 7.- nedēļā. Parkošanas iespējas.
Zvanīt LE 4-0060, Toronto.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

NOTIS —

V. Dārziņa	— 200 latviešu tautas dziesmas I-IV a		$ 3.50
„	— 200 latviešu tautas dziesmas II d		$ 6.00
„	— Sonata No 2	Klavierēm	$ 2.50
„	— Treludes	„	$ 2.00
„	— Sonatina G	„	$ 2.50
„	— Sonatina F	„	$ 2.50
„	— Mazās svītas	„	$ 2.50
„	— Divas Prelūdes G	„	$ 1.50
„	— Tiade de Preludes	„	$ 2.50
„	— Trittico Barbaro	„	$ 2.59
„	— Suite A	„	$ 2.50
„	— Spēlējiet pirkstiņi I-II klavierēm		$ 2.50
„	— 25 latviešu tautas dz. vieglā apstrādājumā		$ 1.20
V. Dārziņa Sonāta I			$ 2.50
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis — klavierēm			$ 0.70
Jēkabs Poruks — Es dziesmu meklēju I			$ 2.50
Valdemārs Ozoliņš — Sarmotai dvēselei — solo dz.			$ 5.00
A. Jurjāna — Kantāte			$ 2.00
„	— Lūgšana un E. Dārziņa Rezignācija		$ 1.20
„	— Jel nevaicā		$ 1.20
E. Melngailis — Latviešu tautas dziesmas — solo balsij ar klavieru pavadījumu			$ 2.00

Dabūjamas
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
123 HURON STREET, TORONTO, 2 - B, Ontario.
Lūdzam nošu pasūtinājumiem pa pastu pielikt 10 ¢ pasta izdevumiem.

KAS? KUR? KO? TORONTO

PĀRTIKA - DELIKATESES

Little Rīga — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

Bloor - Danforth Real Estate Ltd.
Nekustami īpašumi Toronto un apkārtnē.
E. HENIŠS, 1007 Bloor St. W. LE 7-2191 Mājās LE 3-4131
A. LAKSTĪGALA, 690 Coxwell Av. HO 1-3536
Sevišķi izdevīga obligāciju izkārtošana. Mājās OX 4-6876

I. JANKOVSKIS REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Avenue
LE 6-0143 LE 5-4455
Nekustami īpašumi pilsētā un uz laukiem.

APAVI - APĢĒRBI

V. Adītājs — LE 4-2526
drēbnieku amata meistars. 2218 DUNDAS ST. W.
Augstākās kvalitātes drēbju izvēlē. Pirmklasīgs darbs.

Peter's Shoes HO 3-7319
— jūsu apavu veikals
243 DANFORTH AVE.
Importēti apavi dāmām, kungiem un bērniem.
Perlona zeķes

DAŽĀDI

Alder's Esso Services HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlasa riepas un baterijas Dažādi auto remonti.

Asphalt Services Ltd. RO 9-4154
702 WESTON RD.
Grīdu — sienu — griestu tailes. ☆ Krāsas — tapetes — tepiķi.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide

Crest Florists HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televīzijas aparāti. Stereo.
Ledusskapji, veļas mašīnas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS.

Laimon's Auto Service TEL. 466-0540
Garantēju apmierinātību, jo strādāju jau pāri par divdesmit gadu auto remontu nozarē.
603 GERRARD ST E. (pie Broadview Ave.)
LAIMONS MAROVSKIS.

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci,
SAV. VALSTIS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Libieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Ligeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķīvīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts ....

PĒRCIET

GRĀMATAS — ŽURNĀLUS — KERAMIKU —
SKAŅU PLATES — KOKA UN ĀDAS
IZSTRĀDĀJUMUS — AUDUMUS.

DV GRĀMATNĪCĀ

123 HURON IELĀ, TORONTO.

SŪTIET

SAINĪŠUS SAVIEM PIEDERĪGIEM UN
DRAUGIEM UZ LATVIJU caur

DV GRĀMATNĪCAS Sainīšu nodaļu.

INFORMĀCIJAI ZVANIET EM 8-0792.

MŪSU DRAUGS, RAKSTNIEKS

JĀNIS JAUNSUDRABIŅŠ

aizgājis mūžībā.

Nav taisnība, ka Dievs ir vecs,
Viņš mūžam jauns iet debess lokā
Ar zelta saules puķi roka.

Viņu gaišā piemiņā paturēs

BENJAMIŅU, JANSONU, LEJASISAKU
UN LEJIŅU ĢIMENES.

Pēc grūtas slimības acis slēgusi uz mūžību mūsu mīļā māmiņa un vecmāmiņa

ZELMA NĀGELIS

Aizlūgums piektdien, 31. augustā, plkst. 7 vakarā Rosar bēru mājā. Izvadīšana no bēru mājas sestdien, 1. septembrī, plkst. 10 rītā uz Jorkas kapu latviešu nodalījumu.

Jau saulīte zemu, zemu,
Māmuliņa tālu tālu . . .

Pēc viņas sēro:
DĒLS, VEDEKLA, MAZMEITIŅAS,
MĀSAS, BRĀLIS un PIEDERĪGIE.

LABĀ MAKŠĶERĒŠANAS VIETĀ
WEST - LAKE KRASTĀ,
4 jūdzes no Bloomsfield uz Sandbank pusi

PĀRDODAMI GRUNTSGABALI.

Tuvāka izziņa vietējā restorānā vai arī zvanīt — RO 2-2748, Toronto.

Ja patīk kavēties atmiņās, klausīties mednieku un makšķernieku stāstos pie ugunskura un strautu čalām

HAPPY HILLS PARKĀ,

jābrauc 11 jūdzes uz ziemeļiem no Orangevilles pa 10. ceļu un jānogriežas uz austrumiem pa Hockley ceļu 6 jūdzes.

Zvanīt informācijai LE 4-0563.

S. VASARĀJS.

KOŖA DIRIĢENTA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

jauktā koŗa vienību, kas kopā ar „Daugavas" vīriem kala nodomu par piedalīšanos Vācijā projektētos dziesmu svētkos. Šīs cerības nu paliek ļoti problemātiskas, tikpat problemātiska, cik pašu koŗa vienību turpmākā pastāvēšana. Jau pāris agrākos gados diriģentu izceļošanas dēļ abas koŗu vienības savā darbībā panīka un uz pāris gadiem pavisam apklusa, līdz no latentā miega tos uzmodināja jauna lēcoša zvaigzne H. S. personā.

Kur gan radīsies šāds modinātājs un darba turpinātājs tagad?

RAKSTNIEKU KONFERENCE EDINBURGĀ

(Pārnesums no 3. lpp.)

Vistālāk gāja Henrijs Millers (pret kuŗa darbiem tiek vērsti vislielākie iebildumi patlaban — no tikumiskā viedokļa), aicinot uz vislielāko brīvību rakstīšanā . . . un arī privātā dzīvē („mums visiem ir netīras vēlēšanās un dziņas, bet labais un ļaunais var eksistēt kopā . . . ").

Katoliskajai rakstniecei M. Sparkai tika uzstādīti jautājumi par katoļu baznīcas „indeksu" t. i. aizliegto grāmatu sarakstu. Viņa deva nenoteiktu atbildi, bet nenoliedza, ka pazīstamā itaļu rakstnieka Moravia darbi ietilpst minētajā aizliegto grāmatu sarakstā.

Viens no skotu rakstniekiem apgalvoja, ka brīvajā Lielbritanijā pastāvot maskēta cenzūra, kas izpaužoties grāmatu izdevēju un komiteju darbībā, kuŗas iegādājot grāmatas bibliotēkām.

Politiskās cenzūras jautājums tika skarts tikai attiecībā uz Dienvidafriku: turienes delegāte Mariona Frīdmane ziņoja par bargo politisko cenzūru Dienvidafrikā, bet netika apskatīts politiskās cenzūras jautājums „dzelzs aizkara" zemēs.

Bija ziņots, ka arī publika varēs piedalīties debatēs. Viens no klausītājiem uzstādīja jautājumu, kādēļ netiek skarts politiskās cenzūras un „Dr. Živago" jautājums: vai tas tiekot darīts ar nolūku, lai neapvainotu dienvidslavu rakstnieku delegāciju? Tam sekoja jugoslavu rakstnieku protests, ka Jugoslavijai neesot nekāda sakara ar Pasternaka lietu. Ierosinātais jautājums tomēr netika apskatīts. Austrietis Frīds pasvītroja savu lielo naidu pret fašismu; pārtraukts ar starpsaucienu no publikas puses, viņš uzsvēra, ka esot pret fašismu, politisko cenzūru . . . un arī fanātisku antikomūnismu.

Sakarā ar jautājumu no klausītāju rindām jugoslavu rakstnieks Segedins izdarīja visai neveiklu mēģinājumu aizstāvēt Džilasa notiesāšanu, uzsverot, ka rietumi ar savu pārsmalcināto civilizāciju nespējot saprast Jugoslavijas apstākļus.

Pēdējā konferences diena bija veltīta romāna attīstībai nākotnē. Arī šeit tika daudz runāts, bet netika sniegtas nekādas skaidras, konkrētas līnijas. Viens no jaunajiem amerikāņu autoriem (William Burroughs) nogāja pat tik tālu, runājot par jauninājumiem romāna technikā un nākotnes romāna sakaru ar kosma pētīšanas eksperimentiem, ka viens no sapulces vaditājiem jautāja, vai viņš runājot nopietni jeb taisot jokus. Lorenss Darels (Durrell) domāja, ka sakarā ar pašreizējo reliģijas un metafizikas sabrukumu romānu rakstniekiem nākotnē būšot jārada pašiem sava „kosmoloģija", kas varētu stāties agrākā pasaules uzskata vietā. Rozamunda Lēmane bija vienīgā, kas izteica pārliecību, ka mēs no jauna atgūšot ticību cilvēcei un tās labajiem principiem; līdz ar to rakstnieki vairs neslimošot ar neurozi un sākšot no jauna rakstīt lieliskus romānus.

Universitātes lielā zāle, kuŗā ir apmēram 2000 sēdvietas, bija pilna, tā tad konference bija modinājusi dzīvu interesi. Konferences organizētāju komitejā bija vairāki grāmatu izdevēji, kuŗi cerēja modināt britu publikā lielāku interesi par daiļliteratūru. Konferences telpās bija arī plašs jaunāko angļu valodē iznākušo grāmatu klāsts. Kaut arī Britanijā patlaban iznākot ik mēnesi apmēram 2000 grāmatu, Britanija tomēr neieņem starp citām valstīm vienu no pirmām vietām iznākošo grāmatu skaita ziņā.

HELSINKOS . . .

(Pārnesums no 6. lpp.)

Mainas, krievu solidaristu konferences laikā. Bij. krievu kapteinim Chochlovam, kas pārbēga uz Rietumiem un pievienojās pretkomūnistu kustībai. Konferences starpbrīdī kāds bija iebēris indi viņa kafijas tasē. Chochlovu nogādāja amerikāņu kara slimnīcā. Viņa dzīvību izdevus glābt, tomēr saindēšanas sekas vēl ilgi lika sevi manīt. **Hugo Rīts.**

TORONTO LATVIEŠU B-BAS SESTDIENAS SKOLĀ

VAJADZĪGA SKOLOTĀJA

pirmskolas klasei.

Zvanīt vakaros pēc plkst. 7 skolas pārzinei A. Martinsonei, tel. RO 9-3802, Toronto.

PADOMJU SAVIENĪBA . . .

(Nobeigums 8. lpp.)

nistiem runāt nav ne mazākās jēgas. Pagātnē no sarunām nekas nav iznācis. Tāpat tagadnē un neiznāks arī nākotnē.

Ļoti aktīvu dalību starptautiskajos jautājumos nākamo mēnešu laikā gatavojas ņemt Kanada. Sāv. Valstu ārlietu ministra Raska vizītes laikā Otavā pēdējam bija gaŗākas sarunas ar Kanadas ārlietu ministri Grīnu, abiem valstsvīriem koordinējot Berlīnes un Ziemeļatlantijas organizācijas viedokļus.

KANADAS LOMA NĀKOTNĒ

No starptautiski politiskā viedokļa raugoties, Kanada ir mazliet pārpirkusies. Kanadas neitrālitāte, stāvot ar vienu kāju Ziemeļatlantijas organizācijā, atrodas visai dīvainā gaismā. Kanada bruņojas kopā ar Rietumiem. Kā militāri, tā politiski Kanadas valdība atbalsta Rietumus. Tai pašā laikā Kanada baro komūnistus kā Austrumeiropā tā Āzijā. Dažu nākamo nedēļu laikā būs iespēja noskaidrot, kā uz Kanadu skatās pārējā pasaule. Rietumiem nevajadzētu šaubīties. Bet ko par Otavas šaudīgumu domā neitrālās valstis, ir atkal pavisam cits jautājums.

ATOMSPRĀDZIENI LIEKAS BEZGALĪGI

Aomieroču mēģinājumiem gals nav saredzams. Lai tie notiktu Sibirijā, Novaja Zemļā, Saharas tuksnesī, Nevadas smilšājos, Ziemsvētku, Džonsona vai Lieldienu salās, lielvalstu zinātnieki turpinās spridzināt savus atomatradeņus. Atbruņošanās sarunām nav nekādas nozīmes. Pašreizējos apstākļos tās nekādus panākumus nenesīs. Austrumiem ir par daudz lielas bailes no Rietumiem un otrādi, lai viena vai otra puse sāktu domāt par savu bruņoto spēku samazināšanu.

Solījumi atomieročus nemēģināt, solījumi mēģinājumus pārtraukt nav devuši nekā cita kā vienīgi jaunās eksplozijas, jaunas baiļes un jaunas domstarpības. Tā kā nav nekādu izredžu, ka Padomju Savienība pārtrauks savu agresijas politiku, nav arī nekādu izredžu, ka pasaule spēs panākt vienošanos atbruņošanās jautājumā.

BEN BELLA ORANĀ

No chaosa uz triumfu un no triumfa uz chaosu. Tā ceļo Alžīrijas veldības galva Mohammeds Ben Bella, kreisais Alžīrijas politiķis, kam beidzot sācis apgrūkt draugu.

Alžīrijai stāv priekšā grūtas dienas. Spriežot pēc tā, kas notiecis pēdējo pāris mēnešu laikā gribas secināt, ka Alžīrija var pastāvēt vienīgi kā Francijas sastāvdaļa. Supernacionālisti Alžīrijā, tāpat kā visur citur, kur viņi tiek pie valdīšanas, valsts labā neko nespēj padarīt.

Acumirkli eiropiešiem Alžīrijā vairs nav nekādas noteikšanas. Tai pašā laikā vietējie vēl nav tik tālu nostabilizējušies, lai viņu stāvokli varētu ņemt nopietni. Rezultātā, valsti valda chaoss, un militāru un politisku domstarpību dēļ, tur valda pilsoņu karš.

Situācija, kā vēsti pēdējās ziņas no Alžīrijas, ir tapusi tik nopietna, ka Ben Bella atradis par nepieciešamu pamest savu politisko biroju un bēgt uz Orānu. Pēc Alžīrijas tā ir otra nākamā lielākā pilsēta, kur Ben Bella var cerēt atrast militāru atbalstu.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1583.

Svētdien, 2. septembrī, plkst. 10.00 dievkalpojums Sidrabenē. Plkst. 4.00 p. p. dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

2. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

9. septembrī, plkst. 11 no rīta kopīgie kapu svētki latviešu kapu nodalījumā York kapsētā. Dievkalpojumā dziedās Jāņa draudzes koris.

16. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā un Svētdienas skolas darba atsākšana.

23. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā un Svētdienas skola.

30. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Jāņa baznīcā un Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PI. 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Bībeles svētku dievkalpojums 1962. g. 9. septembrī, plkst. 1.30 p. p. Māc. E. Ķeŗģis un draudzes māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

2. septembrī, plkst. 2 p. p. Bībeles svētku dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

NORANDA

Norandas ev. - lut. latviešu dr. 9. septembrī, plkst. 4 p. p. United ch. baznīcā dievkalpojums. Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola — sestdien, 8. septembrī, plkst. 2 p. p.

HAMILTONĀ

Māc. Ē. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. South.

Hamiltonā, Latviešu ev. lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave. S. — svētdien, 2. sept. plkst. 11-os p.p. dievkalpojums.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

Nākošie dievkalpojumi Kitsilano baznīcā: Sestdien, 15. septembrī plkst. 6-os vakarā. Tūliņ pēc dievkalpojuma turpat baznīcas zālē dāmu komitejas rīkotais gadskārtējais bazārs.

Svētdien, 30. septembrī plkst. 3 p.p. dievkalpojums.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Svētdien, 2. septembrī dievkalpojums nenotiks.

Svētdien, 9. septembrī, dievkalpojums plkst. 7.00 vakarā.

Svētdien, 16. septembrī, plkst. 11.00 no rīta dievkalpojums brīvā dabā, Janitēna kunga lauku īpašumā Ezerkalnos.

Svētdien, 23. septembrī, plkst. 11.00 no rīta kapu svētki. Spredikos māc. Edg. Lange no Otavas.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1649 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mācības plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

DIĀNAS JABLOKOVAS - VORPS

KLASISKĀ BALETA SKOLA

BALETA KLASES 1962.-63. G. SEZONAI SĀKSIES

OTRDIEN, 4. SEPTEMBRĪ.

Reģistrēšanās jaunam mācības gadam notiks sestdien, 1. septembrī, un pirmdien, 3. septembrī, no plkst. 10.00 rītā līdz 1.00 p. p.

1920 AVENUE ROAD,

Informācijai lūdzu zvanīt —

HU 9-7597 RU 1-9923